

Ocena programowa
Profil praktyczny
Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego w Lesznie

Bezpieczeństwo narodowe

Nazwa ocenianego kierunku studiów: bezpieczeństwo narodowe

1. Poziom/y studiów: studia I stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne, niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o polityce i administracji	94	52

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o bezpieczeństwie	74	41
2.	Nauki prawne	5	3
3.	Ekonomia i finanse	4	2
4.	Nauki o zarządzaniu i jakości	4	2

---

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Zakładane efekty uczenia się dla kierunku (dotyczy kierunków licencjackich)

nazwa instytutu	Instytut Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią		
nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo narodowe	poziom kształcenia	pierwszy
profil kształcenia	praktyczny	tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	licencjat
dziedzina nauki / sztuki		dyscyplina naukowa / artystyczna	
Dziedzina nauk społecznych		Nauki o polityce i administracji, 52% ECTS – dyscyplina wiodąca	
		Nauki o bezpieczeństwie, 41% ECTS	
		Nauki prawne – 3% ECTS	
		Ekonomia i finanse – 2% ECTS	
		Nauki o zarządzaniu i jakości – 2% ECTS	

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Efekty uczenia się dla kierunku	Odniesienie do charakterystyk I stopnia ²	Odniesienie do charakterystyk II stopnia ³	
			Kod składnika opisu ⁴	Efekty z części I ⁵
WIEDZA: absolwent zna i rozumie				
LKBEZ_W01	w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia i teorie w zakresie nauk o polityce, nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, ekonomii, nauk o zarządzaniu, prawa i nauk o administracji oraz relacje między nimi	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem

LKBEZ_W02	w zaawansowanym stopniu podstawowe fakty, obiekty i zjawiska związane z sektorem polityki, bezpieczeństwa, obronności, ekonomii, zarządzania, prawa i administracji	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
LKBEZ_W03	metodologię badań społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem tych, które stosowane są w naukach o polityce, naukach o bezpieczeństwie, naukach o obronności, ekonomii, naukach o zarządzaniu, prawie i naukach o administracji	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
LKBEZ_W04	cechy człowieka i jego rolę w tworzeniu i funkcjonowaniu publicznych i prywatnych instytucji sektora bezpieczeństwa oraz kulturę działalności w tym sektorze	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
LKBEZ_W05	Filozoficzne, etyczne i socjologiczne koncepcje leżące u podstaw rozwoju nauk o polityce, bezpieczeństwie i obronności	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem

LKBEZ_W06	Rolę funkcjonariusza Policji w zwalczaniu przestępczości	P6U_W	P6S_WK	podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
LKBEZ_W07	Współczesne polityczne i gospodarcze problemy państw i instytucji sektora bezpieczeństwa w kontekście bieżącej sytuacji międzynarodowej	P6U_W	P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji
LKBEZ_W08	Podstawowe pojęcia oraz zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P6U_W	P6S_WK	podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
LKBEZ_W09	Prawne i ekonomiczne uwarunkowania prowadzenia indywidualnej przedsiębiorczości w Polsce, a także formy prowadzenia tej przedsiębiorczości	P6U_W	P6S_WK	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości
LKBEZ_W10	Polityczne, prawne i ekonomiczne uwarunkowania działalności zawodowej w sektorze bezpieczeństwa	P6U_W	P6S_WK	podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
LKBEZ_W11	Znaczenie aktywności ruchowej dla właściwej kondycji zdrowotnej człowieka i społeczeństwa	P6U_W	P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji
LKBEZ_W12	Zasady przekazywania wiedzy i funkcjonowania instytucji propagujących wiedzę na temat bezpieczeństwa	P6U_W	P6S_WK	podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego

UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi				
LKBEZ_U01	Identyfikować i interpretować podstawowe zjawiska i procesy społeczne wykorzystując wiedzę z zakresu nauk o polityce, nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, ekonomii, nauk o zarządzaniu, prawa i nauk o administracji, także w aspekcie koncepcji filozoficznych	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym
LKBEZ_U02	Prognozować praktyczne skutki konkretnych procesów i zjawisk społecznych wykorzystując metody i narzędzia z zakresu nauk o polityce, nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, ekonomii, nauk o zarządzaniu, prawa i nauk o administracji oraz ICT	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym
LKBEZ_U03	Przygotować w języku polskim konspekt zajęć dydaktycznych z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym
LKBEZ_U04	Wykorzystywać wiedzę zdobytą w trakcie studiów podczas realizacji zadań zleczanych w ramach praktyki zawodowej	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym
LKBEZ_U05	Wykorzystywać wiedzę zdobytą w trakcie praktyki w przyszłej pracy zawodowej	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym
LKBEZ_U06	Komunikować się używając terminologii specjalistycznej z zakresu nauk o polityce, bezpieczeństwie i obronności	P6U_U	P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii
LKBEZ_U07	Przeczytać i zinterpretować krótki tekst w języku obcym dotyczący aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe	P6U_U	P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
LKBEZ_U08	Przetłumaczyć krótki tekst dotyczący aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe z języka polskiego na język obcy i z języka obcego na język polski	P6U_U	P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,

LKBEZ_U09	Brać czynny udział w dyskusji dotyczącej aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe prowadzonej w języku polskim i obcym	P6U_U	P6S_UK	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich
LKBEZ_U10	Interpretować aktualną Strategię Bezpieczeństwa Narodowego RP	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: – właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych
LKBEZ_U11	Przygotować pracę pisemną w języku polskim i obcym przy wykorzystaniu wiedzy z modułów objętych planem studiów i umiejętności językowych	P6U_U	P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
LKBEZ_U12	Posługiwać się systemami i programami komputerowymi stosowanymi w sektorze bezpieczeństwa	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: – właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do				
LKBEZ_K01	Krytycznej oceny zdobytej w trakcie studiów wiedzy z zakresu nauk o polityce, nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, ekonomii, nauk o zarządzaniu, prawa i nauk o administracji oraz jej aktualizacji w drodze samokształcenia	P6U_K	P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści

LKBEZ_K02	Praktycznego wykorzystania zdobytej w trakcie studiów wiedzy w rozwiązywaniu problemów w pracy zawodowej w sektorze bezpieczeństwa	P6U_K	P6S_KK	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
LKBEZ_K03	Przygotowywania i realizacji projektów społecznych oraz pełnienia różnego rodzaju ról w środowisku społecznym	P6U_K	P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego
LKBEZ_K04	Wykonywania obowiązków zawodowych z poszanowaniem interesu publicznego	P6U_K	P6S_KO	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego
LKBEZ_K05	Wykonywania czynności zawodowych w sposób aktywny i przedsiębiorczy	P6U_K	P6S_KO	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
LKBEZ_K06	Realizacji obowiązków na stanowisku pracy w sposób etyczny oraz z wykorzystaniem dorobku zawodowego i z poszanowaniem tradycji zawodu	P6U_K	P6S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: – przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, – dbałości o dorobek i tradycje zawodu

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
dr Dorota Sipińska, prof. PWSZ	Prorektor ds. studiów i spraw studenckich, Przewodnicząca zespołu
dr Przemysław Bartkiewicz, prof. PWSZ	Dyrektor Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią, członek zespołu – Zastępca Przewodniczącej
mgr Piotr Urbaniak	Zastępca Dyrektora Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią, członek zespołu
dr Magdalena Kasperska	Koordynator kierunku „bezpieczeństwo narodowe” w Instytucie Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią
mgr Andrzej Szwarczyński	Kanclerz, członek zespołu
mgr Honorata Mańka	Kwestor, członek zespołu
mgr inż. Damian Kędziora	Zastępca Kanclerza, członek zespołu
mgr Anna Markiewicz	Kierownik Działu Kadr, członek zespołu
mgr Hanna Szczygieł-Śliwińska	Dyrektor Biblioteki Uczelnianej, członek zespołu
inż. Jerzy Szczeszek	Kierownik Działu Gospodarczo-Technicznego, członek zespołu
mgr Mikołaj Zgaiński	Kierownik Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą, członek zespołu
mgr Karina Konieczna	Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, członek zespołu
dr Bożena Roszak	Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnością
dr Paweł Nitecki	Pełnomocnik Rektora ds. współpracy z samorządem studenckim, członek zespołu
Anna Wszolek	Specjalista w Instytucie Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią – sekretarz zespołu

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Prezentacja uczelni	11
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	16
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	26
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	33
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	34
Monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest prowadzony na bieżąco.	36
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	36
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	40
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	41

Prezentacja uczelni

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie jest publiczną uczelnią zawodową utworzoną 1 lipca 1999 roku w Lesznie na mocy decyzji Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej. Początkowo uczelnia kształciła na studiach I stopnia, a od 2016 roku oferuje także studia na poziomie magisterskim. Jako pierwsza szkoła wyższa w Polsce wprowadziła innowacyjny model studiów – od 2011 roku znany pod nazwą leszczyńskiego modelu studiów dualnych. Utworzenie uczelni znacząco wpłynęło na rozwój miasta.

PWSZ w Lesznie kształci blisko 2 tysiące studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Proponuje szeroki wybór kierunków i specjalności o zróżnicowanym profilu kształcenia. Ofertę edukacyjną uzupełniają studia podyplomowe oraz kursy i szkolenia zawodowe. Po ukończeniu studiów absolwenci uzyskują tytuł zawodowy licencjata, inżyniera lub magistra.

Patronem leszczyńskiej uczelni jest czeski pedagog i filozof Jan Amos Komeński. PWSZ w Lesznie wraz z czterema uczelniami zawodowymi z terenu Wielkopolski tworzy od 2018 roku Związek Wielkopolskich Publicznych Uczelni Zawodowych. Ściśle współpracuje także z poznańskimi szkołami wyższymi. Jest jednym z inicjatorów międzynarodowego przedsięwzięcia pod nazwą „Europe-Asia Didactic Hub”. Od lat cieszy się opinią najbardziej usportowionej uczelni w Polsce, zajmując czołowe miejsca w Akademickich Mistrzostwach Polski w typie wyższych szkół zawodowych.

Charakterystyczną cechą uczelni zawodowych jest kształcenie praktyczne, ściśle odpowiadające potrzebom lokalnego i regionalnego rynku pracy. Zawody związane z szeroko pojętym bezpieczeństwem należą do tych, na które istnieje nieustanne zapotrzebowanie. Również młodzi ludzie chętnie podejmują zatrudnienie w tym sektorze, licząc na stabilne zatrudnienie, które gwarantuje w szczególności praca w służbach mundurowych. Stąd kierunek bezpieczeństwo narodowe od roku akademickiego 2015/2016 znalazł stałe miejsce w ofercie edukacyjnej uczelni.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1. powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni), oczekiwania sformułowane wobec kandydatów, oferowane specjalności/specjalizacje

Na kierunku bezpieczeństwo narodowe realizowane jest kształcenie wyłącznie na poziomie pierwszego stopnia. Koncepcja kształcenia jest w pełni zgodna ze wszystkimi zadaniami określonymi w misji uczelni. W szczególności warto zwrócić uwagę na znaczny wkład w realizację zadania nr 1: „kształcenie wysokokwalifikowanych twórczych specjalistów praktyków dla potrzeb rynku lokalnego, krajowego, europejskiego i pozaeuropejskiego” oraz zadania nr 2: „wychowywanie studentów w poczuciu odpowiedzialności za losy Ojczyzny i świata w duchu ideałów kultury europejskiej, zasad demokracji i poszanowania praw człowieka, patriotyzmu”.

Potencjalny kandydat na studia to osoba zainteresowana podjęciem pracy w służbach mundurowych oraz innych instytucjach sektora publicznego, w szczególności w działach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym lub prywatnych przedsiębiorstwach zajmujących się ochroną osób i mienia. Powinny to być również osoby gotowe do realizacji misji uczelni oraz świadome konieczności przestrzegania regulaminu studiów. Formalne kryteria rekrutacji są corocznie określone w uchwale rekrutacyjnej i zostały szczegółowo opisane w kryterium nr 3, pkt 1.

Aktualnie na kierunku bezpieczeństwo narodowe realizowane są dwie ścieżki dyplomowania:

- przygotowanie do służby w Policji – specjalność jest realizowana na podstawie porozumienia z Komendą Główną Policji, którego celem jest włączenie uczelni w proces przygotowywania kandydatów do służby w Policji. Zgodnie z treścią porozumienia uczelnia zobowiązana jest do realizacji minimalnych treści kształcenia, które publikowane są na stronie internetowej Komendy Głównej Policji,

- zarządzanie kryzysowe z elementami obronności – specjalność powstała z połączenia dwóch wcześniej prowadzonych specjalności, tj.: 1) zarządzanie kryzysowe, 2) bezpieczeństwo militarne. Doświadczenia pierwszych lat kształcenia pokazały, że największym zainteresowaniem studentów niezmiennie cieszy się specjalność bezpieczeństwo publiczne, natomiast pozostałe specjalności (tj. zarządzanie kryzysowe i bezpieczeństwo militarne) wybierała zdecydowanie mniejsza liczba studentów). W efekcie, z ekonomicznego punktu widzenia uruchamiane były tylko dwie specjalności, co spotykało się z niezadowoleniem studentów, którzy wybierali nieuruchamianą specjalność. Utworzenie jednej specjalności łączącej elementy dwóch poprzednich wyeliminowało powyższy problem.

2. związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku

Koncepcja kształcenia została sformułowana w taki sposób, aby potencjalni absolwenci byli profesjonalnie przygotowani do zatrudnienia w wybranym sektorze bezpieczeństwa spośród szerokiego wachlarza możliwości. Blok przedmiotów ogólnych, kierunkowych i do wyboru gwarantuje odpowiednią podbudowę teoretyczną niezbędną do przyswojenia wiedzy i umiejętności praktycznych zawartych w treściach kształcenia przedmiotów specjalnościowych. Treści kształcenia ścieżki dyplomowania: przygotowanie do służby w Policji jasno wskazują na zgodność kształcenia z tym obszarem. Kwalifikacje te są pożądane także przez prywatne agencje ochrony osób i mienia. Z kolei treści specjalności zarządzanie kryzysowe ściśle korespondują z kwalifikacjami niezbędnymi do wykonywania działań w służbach mundurowych oraz sektorze zarządzania kryzysowego.

3. zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Program kształcenia przed złożeniem wniosku do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o zgodę na utworzenie kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe został skonsultowany z interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi sektory ściśle związane z bezpieczeństwem. Byli to przedstawiciele takich instytucji jak:

- Komenda Miejska Policji w Lesznie,
- Urząd Miasta Leszna, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności,
- Agencja Ochrony Osób i Mienia „Glock” w Lesznie.

Aktualnie przy Instytucie Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią funkcjonuje rada Pracodawców w skład której wchodzi m.in. przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji w Lesznie, Wojskowej Komendy Uzupełnień w Lesznie, Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego we Wschowie, Kościanie i Rawiczu a także Agencji Ochrony Osób i Mienia „Glock” w Lesznie. Władze instytutu regularnie spotykają się z Radą Pracodawców w m.in. w celu konsultacji programów studiów oraz ewentualnych zmian.

W przygotowaniu koncepcji kształcenia brali udział przedstawiciele samorządu studenckiego oraz nauczyciele akademicy planowani do realizacji zajęć na kierunku. Corocznie przedstawiciele Samorządu Studenckiego akceptują programy studiów

Należy podkreślić, że aktualnie panuje bardzo trudna sytuacja kadrowa w Policji. Diametralnie wzrosła liczba wakatów w stosunku do 2019 roku. Zgodnie z danymi NSZZ Policjantów „na dzień 31 grudnia 2019 roku w Policji brakowało 4461 funkcjonariuszy, natomiast obecnie brakuje 7 177 funkcjonariuszy, co stanowi 6,95 % wakatów” (źródło: <https://nszpz.pl/aktualnosci/sytuacja-kadrowa-policji-na-dzien-1-listopada-2020-roku/>). Biorąc pod uwagę, że od początku realizacji kształcenia największym zainteresowaniem nieustannie cieszy się ścieżka dyplomowania przygotowująca do służby w Policji, uczelnia w sposób istotny przyczynia się do rozwiązania problemu kadrowego w tej służbie. Z powszechnie dostępnych informacji wynika, że trudna sytuacja kadrowa występuje również w Wojsku Polskim.

4. sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Sylwetka absolwenta

Absolwent studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe otrzymuje tytuł zawodowy licencjata i posiada gruntowną wiedzę teoretyczną w zakresie tej dziedziny, ale także zdobywa praktyczne przygotowanie do wykonywanego w przyszłości zawodu. Ukończenie tego kierunku studiów stanowi przewagę (dodatkowe punkty) w procesie rekrutacji do pracy w służbach mundurowych. Z kolei dla osób już zatrudnionych w sektorze bezpieczeństwa jest szansą na zdobycie wyższego wykształcenia, a tym samym kolejnych stopni awansu zawodowego. Potencjalne miejsca pracy dla absolwentów to przede wszystkim służby i instytucje rządowe i samorządowe oraz inne podmioty prawne, których zadaniem jest zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom zewnętrznym, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, prowadzenie działań ratowniczych oraz ochrona ludności i mienia w sytuacjach nadzwyczajnych.

Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku bezpieczeństwo narodowe ma możliwość kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia, realizowanych w wiodących uczelniach uniwersyteckich w kraju oraz w Akademii Sztuki Wojennej.

Przewidywane miejsca pracy absolwenta:

- rządowe instytucje publiczne,
- samorządowe instytucje publiczne (urzędy gmin, powiatów, województw, urzędy pracy, samorządowe jednostki organizacyjne),
- zespoły zarządzania kryzysowego,
- Policja, Straż Gminna, Miejska, Służba Celna, Służba Graniczna, Służba Ochrony Kolei, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Inspekcja Transportu Drogowego,

- Siły Zbrojne RP,
- Straż Pożarna,
- agencje ochrony osób i mienia,
- biznes, służby i organizacje społeczne, organizacje międzynarodowe, w tym UE.

5. *cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe*

Cechą wyróżniającą koncepcję kształcenia jest jej silny wymiar praktyczny. Treści kształcenia zawarte w przedmiotach obu ścieżek dyplomowania to w zasadzie wyłącznie ćwiczenia. Prowadzone są one przez osoby posiadające bogate, długoletnie doświadczenie zawodowe w służbach mundurowych. Wśród nich są także osoby posiadające stopień naukowy doktora, co znaczy, że łączą doświadczenie zawodowe z potencjałem naukowym. Z ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez studentów wynika, że zajęcia te cieszą się szczególnie wysoką oceną studentów.

W koncepcji kształcenia wykorzystany został wzorzec krajowy polegający na współpracy uczelni z Komendą Główną Policji na podstawie porozumienia zobowiązującego uczelnię do realizacji minimalnych treści kształcenia będących wyciągiem z programu szkolenia zawodowego podstawowego kandydatów do służby w Policji. Absolwenci, na podstawie informacji o ukończeniu *Minimalnego zakresu treści kształcenia programu szkolenia zawodowego podstawowego* umieszczonej w suplemencie do dyplomu ukończenia studiów wyższych, będą uprawnieni do odbycia trwającego 92 dni szkolenia zawodowego podstawowego, realizowanego w jednostkach szkoleniowych Policji. Obecnie tę formę kształcenia realizuje 58 uczelni w Polsce.

W aspekcie wykorzystania wzorców międzynarodowych, na etapie przygotowywania wniosku o utworzenie kierunku studiów, analizowane były programy uczelni zagranicznych na pokrewnych kierunkach. Zauważono, że najczęściej powtarzającymi się treściami kształcenia były te dotyczące bezpieczeństwa międzynarodowego oraz wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE.

6. *kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunku jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku,*

W aspekcie spójności koncepcji kształcenia, trudno jest wskazać kluczowe kierunkowe efekty uczenia się. Biorąc pod uwagę, że końcowym efektem procesu edukacyjnego ma być absolwent posiadający zarówno wiedzę, umiejętności, jak i kompetencje społeczne niezbędne do pracy w sektorze odpowiedzialnym za gwarancję bezpieczeństwa, jak też zdolny do podjęcia studiów II stopnia, osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się jest obowiązkowe. Koncepcja kształcenia oparta jest o zasadę, że każda z charakterystyk drugiego³ a tym samym pierwszego stopnia dla 6 poziomu PRK musi być osiągnięta przez przynajmniej jeden efekt uczenia się. Tak sformułowana koncepcja jest gwarancją prawidłowo przygotowanego programu kształcenia. Co do zasady efekty można podzielić na te, które dotyczą wiedzy i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany oraz te, które dotyczą stanu praktyki i rynku pracy w zakresie sektora bezpieczeństwa. Poniżej wskazano przykładowe efekty, które odpowiadają za osiągnięcie przez studenta przede wszystkim efektów uczenia się w zakresie wiedzy, jak też jej praktycznego zastosowania oraz efekty gwarantujące nabycie umiejętności i kompetencji niezbędnych na rynku pracy w sektorze bezpieczeństwa.

---

³ Zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 listopada 2018 w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla poziomu 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Przykład dla efektów w zakresie wiedzy i jej zastosowania:

<p>kierunkowy efekt uczenia się nr 1:</p> <p>absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia i teorie w zakresie nauk o polityce, nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, ekonomii, nauk o zarządzaniu, prawa i nauk o administracji oraz relacje między nimi</p>	<p>efekt wskazany w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla poziomu 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu studiów I stopnia, poziomu 6 w zakresie wiedzy (P6S_WG), który brzmi:</p>
<p>kierunkowy efekt uczenia się nr 2:</p> <p>absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe fakty, obiekty i zjawiska związane z sektorem polityki, bezpieczeństwa, obronności, ekonomii, zarządzania, prawa i administracji</p>	<p>absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem</p>

Przykład dla efektów w zakresie umiejętności:

<p>Kierunkowy efekt uczenia się nr 4:</p> <p>Absolwent potrafi wykorzystywać wiedzę zdobytą w trakcie studiów podczas realizacji zadań zleczanych w ramach praktyki zawodowej</p>	<p>efekt wskazany w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla poziomu 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu studiów I stopnia, poziomu 6 w zakresie umiejętności (P6S_UW), który brzmi:</p>
<p>Kierunkowy efekt uczenia się nr 5:</p> <p>Absolwent potrafi wykorzystywać wiedzę zdobytą w trakcie praktyki w przyszłej pracy zawodowej</p>	<p>absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym</p>

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

1. dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia

Treści programowe zostały dobrane w taki sposób, aby każdy założony efekt uczenia się został osiągnięty. Przykłady:

Wiedza

Efekt	Przykładowe przedmioty, które go realizują
Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia i teorie w zakresie nauk o polityce, nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, ekonomii, nauk o zarządzaniu, prawa i nauk o administracji oraz relacje między nimi	Wstęp do nauki o państwie i prawie, Teoria bezpieczeństwa, Strategia bezpieczeństwa, Wprowadzenie do kryminalistyki, Kryminalistyka, Integracja europejska, Podstawy prawa, Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE, Polityka bezpieczeństwa.

Umiejętności

Efekt	Przykładowe przedmioty, które go realizują
Absolwent potrafi identyfikować i interpretować podstawowe zjawiska i procesy społeczne wykorzystując wiedzę z zakresu nauk o polityce, nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, ekonomii, nauk o zarządzaniu, prawa i nauk o administracji, także w aspekcie koncepcji filozoficznych	Prognozowanie zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego, prognozowanie zagrożeń bezpieczeństwa zewnętrznego, zwalczanie przestępczości, zarządzanie firmą ochrony osób i mienia, Etyka zawodowa.

Kompetencje społeczne

Efekt	Przykładowe przedmioty, które go realizują
Absolwent jest gotów do praktycznego wykorzystania zdobytej w trakcie studiów wiedzy w rozwiązywaniu problemów w pracy zawodowej w sektorze bezpieczeństwa	<u>Ścieżka dyplomowania – przygotowanie do służby w Policji:</u> Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscu pełnienia służby raz podejmowanie interwencji, wykonywanie czynności w sprawach o wykroczenia, poszukiwanie osób zaginionych <u>Ścieżka dyplomowania – zarządzanie kryzysowe z elementami obronności:</u> zarządzanie infrastrukturą w sytuacjach kryzysowych, zarządzanie działaniami ratowniczymi, zarządzanie i dowodzenie, logistyka wojskowa.

W tym miejscu należy podkreślić, że program jest skonstruowany w taki sposób, aby student osiągnął wszystkie efekty uczenia się niezależnie tego, którą ścieżkę dyplomowania wybierze.

Zaplanowane zostały również treści kształcenia, które wpływają na osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego.

Przykład:

Efekt	Przedmiot
Absolwent potrafi przeczytać i zinterpretować krótki tekst w języku obcym dotyczący aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe	Współczesne problemy bezpieczeństwa w języku angielskim
Absolwent potrafi przetłumaczyć krótki tekst dotyczący aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe z języka polskiego na język obcy i z języka obcego na język polski	Tłumaczenia społeczno-polityczne

2. *dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwanie się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego*

W ramach programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe stosowane są różne metody kształcenia. Są one zależne głównie od rodzaju zajęć. Efekty w zakresie wiedzy są najczęściej realizowane za pomocą wykładów oraz ćwiczeń. Z kolei efekty w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych są realizowane za pomocą ćwiczeń, zajęć projektowych oraz laboratoriów. W ramach poszczególnych zajęć wykładowcy stosują różne metody. W przypadku zajęć, dla których w planie studiów przewidziane są wykłady, zachęca się wykładowców do stosowania wykładu interaktywnego w celu większego zainteresowania studentów realizowanymi treściami oraz skuteczniejszego ich przyswajania. W przypadku zajęć projektowych, np. zarządzania projektami stosuje się metodę *problem based learning*, ponieważ u podłoża każdego projektu leży problem do rozwiązania. Studenci metodą projektową rozwiązują zdiagnozowany przez siebie problem z zakresu bezpieczeństwa. W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne często stosowaną metodą są *case studies* (np. kwalifikacja prawna opisów zdarzeń i czynów), analizy przepisów, pokazy (np. zabezpieczanie miejsc zdarzeń), pogadanki, dyskusje.

3. *zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość*

Bieżąca sytuacja, związana z pandemią Covid-19, w której nieoczekiwanie znalazły się szkoły wyższe, w zasadzie na całym świecie, spowodowała, że kształcenie na odległość stało się codziennością dla społeczności akademickiej także PWSZ w Lesznie. Do tego momentu, uczelnia korzystała z platformy Moodle jako narzędzia wspomagającego proces kształcenia. Aktualnie, na czas kształcenia zdalnego wymuszonego pandemią, decyzją JM Rektora obowiązkową platformą, za pomocą której realizowany jest proces edukacyjny jest MsTeams. Kadra uczelni oraz studenci zostali przeszkoleni z zakresu jej używania. Na platformie tej odbywają się aktualnie wszystkie zajęcia. Doświadczenia zdobyte w tej trudnej sytuacji nie mogą zostać zmarnowane i z pewnością platforma MsTeams będzie wykorzystywana jako narzędzie wspomagające proces kształcenia po zakończeniu pandemii.

4. *dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia*

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego w Lesznie jest otwarta dla wszystkich potencjalnych studentów jak i osób, które już studiują. W związku z czym dostosowuje i ulepsza warunki studiowania osobom z niepełnosprawnościami.

Uczelnia diagnozuje stan i potrzeby w zakresie dostępności dla każdego studenta, likwiduje wszelkie bariery, a w zakresie likwidacji barier architektonicznych uczelnia zastosowała rozwiązania ułatwiające poruszanie się na terenie obiektów (szczegóły w opisie infrastruktury uczelni).

W ramach polepszania warunków studiowania w PWSZ Fundacja Polska bez barier przeprowadziła audyt, w którym wskazano mocne i słabe strony dostępności i sukcesywnie zgodnie z audytem postępują dalsze udogodnienia.

Kluczowe dla PWSZ jest budowanie przyjaznej atmosfery i likwidowanie barier mentalnych wokół osób z niepełnosprawnościami. W tym celu przeprowadzono dla kadry techniczno-administracyjnej – Treningi kompetencji komunikacyjnych.

Uczelnia na bieżąco gromadzi informacje na temat aktualnego stanu dostosowania uczelni pod względem architektonicznym oraz dostępności do zasobów informacyjnych i zajęć dydaktycznych dla studentów ze specjalnymi potrzebami.

Każdy student, który uzasadni potrzebę kształcenia indywidualnego oraz złoży stosowny wniosek, może otrzymać Indywidualną Organizację Kształcenia (IOS). Zasady jej udzielania reguluje Zarządzenie nr 61/2020 Rektora PWSZ w Lesznie z dnia 22.09.2020. Powodami, dla których najczęściej udzielana jest IOS jest łączenie studiów z pracą zawodową oraz wychowywanie małego dziecka.

5. *harmonogram realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru*

Plany studiów posiadają mechanizm samowalidacji w zakresie wymaganych elementów wskazanych powyżej. Plan studiów dla kształcenia rozpoczynającego się w r. ak. 2020/21 dla studiów stacjonarnych oraz w r.ak. 2018/19 dla studiów niestacjonarnych (nie uruchomiono kształcenia w latach 2019/20 i 20/21) stanowią wymagane załączniki do raportu (część III).

6. *dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)*

W ramach koncepcji ograniczono wykłady w zasadzie do przedmiotów ogólnych koniecznych do uzyskania efektów uczenia się w zakresie wiedzy. Za osiągnięcie efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych odpowiadają przede wszystkim przedmioty realizowane w ramach ścieżek dyplomowania, realizowane w zasadzie wyłącznie w postaci ćwiczeń. Proporcje liczby godzin:

Studia stacjonarne

Ścieżka dyplomowania: Przygotowanie do służby w Policji - 450 wykłady (W), 1680 ćwiczenia (Ć), 15 laboratoria (L), 30 projekt (P)

Ścieżka dyplomowania: Zarządzanie kryzysowe z elementami obronności: 465 W, 1665 Ć, 15 L, 30 P

Studia niestacjonarne (dla studiów rozpoczętych w r. ak. 2018/19 – studiów niestacjonarnych nie uruchomiono w kolejnych latach)

Ścieżka dyplomowania: Bezpieczeństwo publiczne - 276 W, 1116 Ć, 9 L, 18 P

Ścieżka dyplomowania: Zarządzanie kryzysowe - 270 W, 963 Ć, 9 L, 18 P.

Liczebność grup studenckich:

Studia stacjonarne:

I rok – 54 osoby (1 grupa)

II rok – semestr zimowy: 27 osób (2 grupy), semestr letni: 27 osób (1grupa)

III rok – 20 osób (1 grupa)

Studia niestacjonarne

III rok – 25 osób (2 grupy)

Organizacja kształcenia jest zawsze konsultowana ze studentami. Aktualna sytuacja epidemiologiczna ograniczyła niestety kształcenie do kontaktów wirtualnych. Harmonogram zajęć został dostosowany do potrzeb studentów. Na I i II roku studiów stacjonarnych znacząca liczba studentów to osoby pracujące lub będące w służbie, więc ćwiczenia zaplanowane zostały w większości w godzinach popołudniowych tak, aby mogli w nich uczestniczyć wszyscy studenci. Na III roku studiów studenci skupiają się głównie na praktykach i pisaniu pracy dyplomowej. Realizacja kształcenia za pomocą platformy MsTeams umożliwia szybkie i elastyczne kontakty studentów z wykładowcami także poza godzinami zajęć. Na studiach niestacjonarnych studenci z wyprzedzeniem znają terminy zjazdów, szczegółowy plan zajęć jest jednak ustalany na bieżąco w uzgodnieniu ze studentami uwzględniając ich plany zawodowe, np. terminarz służb lub godziny pracy. Harmonogramy zajęć znajdują się w załącznikach (cz. III).

7. *program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk*

Program i organizację praktyk na kierunku bezpieczeństwo narodowe określają Regulamin Praktyk Studenckich w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie wprowadzony Zarządzeniem nr 34/2016 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie z dnia 17 października 2016 r. oraz sporządzony na jego podstawie Kierunkowy Regulamin Praktyk Zawodowych Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią - Kierunek Bezpieczeństwo Narodowe. Dodatkowo na stronie internetowej instytutu w zakładce praktyki znajdują się informacje określające wymogi dokumentacji przed, jak i w trakcie odbywania praktyki, dotyczy to: porozumień, ubezpieczeń, dziennika praktyk oraz harmonogramu praktyk.

Praktykę zawodową na kierunku bezpieczeństwo narodowe student może odbywać w wybranych przez siebie jednostkach organizacyjnych, podmiotach funkcjonujących w szeroko rozumianej strefie bezpieczeństwa narodowego, ale takich, aby efekty uczenia się dla praktyki zostały osiągnięte. Dowolnym dopuszczonym podmiotem funkcjonującym w szeroko rozumianej strefie bezpieczeństwa narodowego są jednostki organizacyjne Policji i Państwowej Straży Pożarnej, jednostki wojskowe, Specjalistyczne Uzbrojone Formacje Ochronne, jednostki samorządu terytorialnego - w działach zajmujących się obronnością państwa i zarządzaniem kryzysowym, prywatne agencje ochrony osób i mienia. Studenci biorąc pod uwagę miejsce odbywania praktyki w większości przypadków ograniczają się do bliskiej okolicy ich zamieszkania, ale to nie dla wielu z nich najważniejsze jest jednak, aby zapoznać się z działalnością instytucji lub zakładu pracy, w którym w przyszłości chcieliby służyć lub pracować. Patrząc na pochodzenie studentów możemy wskazać na miejsca praktyk w trzech sąsiadujących województwach, tj.: wielkopolskim, dolnośląskim i lubuskim. Jeżeli chodzi o jednostki miejskie i powiatowe Policji i Państwowej Straży Pożarnej studenci odbywają i mogą odbywać praktyki w Lesznie, Kościanie, Rawiczu, Gostyniu, Wolsztynie, Nowym Tomyślu, Grodzisku,

Śremie, Jarocinie, Krotoszynie, Wschowie, Trzebnicy, Górze. Dotyczy to również starostw powiatowych w tych miejscowościach, urzędów miejskich i gminnych w tych powiatach, straży miejskich oraz specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych. Dodatkowo jednostek wojskowych w Lesznie, Czerwieńsku, Śremie, jak i innych, w których nasi studenci już służą. Jak wynika z powyższego, tych miejsc jest około kilkudziesięciu w opisanej skali. Jak do tej pory praktyki odbywały się zgodnie z programem studiów w dwóch terminach podczas V i VI semestru z przypadającą równą ilością godzin po 400 na semestr. W tym roku, jak i w uprzednich studenci rozpoczynają V semestr zajęciami na uczelni i po ich zakończeniu, czyli po 5 tygodniach udają się na 10 tygodniową praktykę, co daje czas na odebranie porozumień i doprecyzowania miejsca praktyk. Ze studentami już w roku akademickim poprzedzającym praktyki są prowadzone spotkania przybliżające proces ich odbywania, przedstawiane są cele oraz sposób dokumentowania tego faktu, tak aby studenci już podczas letniej przerwy wakacyjnej mogli zorientować się na rynku do jakich instytucji i firm mogą się udać z aplikacją na praktyki. Natomiast w VI semestrze rozpoczynają zajęcia 10 tygodniową praktyką i następnie powracają do uczelni realizując dalsze nauczanie i przygotowują się do obrony pracy. Oczywiście po zakończeniu praktyki rozliczani są z niej na podstawie: porozumień, protokołów z kontroli praktyk oraz zapisów i opinii zawartych w dzienniku praktyk. Z uwagi na zmianę programu studiów od tego roku akademickiego praktyki będą odbywać się już na II roku w semestrze IV pod jego koniec na przełomie maja i czerwca. Skompensovanie praktyk w tak dużej ilości godzin w jednym semestrze potwierdziło przypuszczenia kadry naszego Instytutu, że jest to słuszna decyzja, ponieważ podczas kontroli w zakładach i instytucjach zarówno opiekunowie zakładowi, jaki i kadra kierownicza twierdzili, że taki okres jest zasadny z uwagi na proces wdrożenia praktykanta niejednokrotnie w skomplikowane procedury administracyjne i wykonawcze. Dla tych instytucji szkolenie i wdrażanie pracownika na krótki okres praktyk jest po prostu zbyt czasochłonne i nieopłacalne. Dlatego długotrwałość praktyk stawiają jako podstawowy warunek wyrażenia zgody na odbycie praktyk studenckich, trwających przynajmniej 10 tygodni. Dochodzi też do przypadków, kiedy studenci odbywają całą praktykę w jednej instytucji, co zadowala pracodawcę, jak i samych studentów a co najważniejsze nie ogranicza realizacji celów programowych. Jak do tej pory współpracę z instytucjami przyjmującymi studentów na praktyki ocenić należy bardzo wysoko, jeżeli chodzi o sam przebieg praktyk, jak i przygotowanie studenta do przyszłej pracy w tym sektorze. Kontrole praktyk nie wykazały jakichkolwiek zaniedbań ze strony instytucji oraz zakładów i wskazywały na zadowolenie wśród studentów z takiej formy kształcenia praktycznego.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

1. wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Zasady rekrutacji na studia w roku akademickim 2020/21 reguluje Zarządzenie nr 33 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J.A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 29 czerwca 2020. Podstawą przy ubieganiu się o przyjęcie kandydata na studia pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie jest:

- posiadanie świadectwa dojrzałości,
- załączenie kompletu dokumentów w wyznaczonych terminach,
- spełnienie wymogów postępowania kwalifikacyjnego obowiązujących na danych kierunkach kształcenia.

O przyjęciu na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej sporządzonej na podstawie kolejności składanych dokumentów.

Dokumenty są przyjmowane do wyczerpania limitu miejsc.

Na kierunku bezpieczeństwo narodowe nie określono żadnych dodatkowych kryteriów rekrutacji.

2. *zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej*

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej reguluje par. 15 Regulaminu Studiów. Zgodnie z jego treścią uznawanie to ma miejsce za zgodą Prorektora właściwego ds. studenckich, po zasięgnięciu opinii Dyrektora właściwego Instytutu zgodnie z zasadami systemu przenoszenia osiągnięć. Warunkiem zaliczenia jest zbieżność efektów uczenia się i ewentualne zaliczenie tzw. różnic programowych.

3. *zasady, warunki i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów*

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów reguluje uchwała nr 52/2019 Senatu PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 26.09.2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie. Regulamin określa powyższe kwestie w sposób bardzo szczegółowy.

Zasady - Potwierdzanie efektów uczenia się może być przeprowadzone zgodnie z zapisami Ustawy. Kierunki, na których potwierdzane są efekty określa corocznie Rektor. Listę przedmiotów w ramach danego kierunku objętego procedurą potwierdzania efektów uczenia się, przygotowuje Dyrektor instytutu, w którym prowadzony jest kierunek i ogłasza na stronie internetowej Uczelni. Weryfikacja efektów uczenia się jest dokonywana w oparciu o efekty uczenia się określone w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. W wyniku potwierdzania efektów uczenia się można zaliczyć kandydatowi na studia nie więcej niż 50% punktów ECTS, przypisanych do danego programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

Warunki - Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone, pod warunkiem złożenia przez kandydata stosownych dokumentów potwierdzających doświadczenie zawodowe.

Tryb: Informacje dotyczące procesu weryfikacji efektów uczenia się zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni/Instytutu. Informacje dotyczą to m.in. składania wniosków, podpisywania umów, procesu weryfikacji efektów uczenia się przez odpowiedni zespół.

4. *zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów*

Zasady, warunki i tryb dyplomowania reguluje regulamin studiów: par. 39-45. Regulamin precyzuje m.in. czym jest praca dyplomowa, zobowiązuje studenta do sprawdzenia pracy w JSA, a także określa stosowne terminy złożenia pracy i całego procesu dyplomowania. Ponadto reguluje zasady przeprowadzenia egzaminu dyplomowego oraz szczegółowe kryteria oceny pracy dyplomowej oraz egzaminu, a także obliczania ostatecznego wyniku studiów, jaki student otrzyma na dyplomie.

5. *sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odstępu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowane na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów*

Monitoring i ocena postępów studentów są prowadzone na bieżąco. Począwszy od rekrutacji, gdzie analizowane są liczby kandydatów na studia w porównaniu do liczby osób ostatecznie przyjętych. Często liczby te różnią się od siebie, ponieważ niejednokrotnie kandydaci zapisują się na kilka kierunków a nawet

uczelnii. Analizowany jest również poziom odsiewu studentów. Częściej jednak studenci rezygnują ze studiów z różnych przyczyn osobistych niż z powodu niezaliczenia semestru studiów. W tej sytuacji zazwyczaj prowadzone są rozmowy ze studentami, aby poznać powody ich decyzji i w miarę możliwości pomóc w rozwiązaniu ewentualnych problemów, jeżeli student sobie tego życzy. Zdarza się również, że studenci nie bronią w terminie prac licencjackich, co jednak najczęściej ma miejsce w ciągu roku od ukończenia studiów.

6. *ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się*

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się reguluje Par. 9 Uchwały Senatu nr 2/2013. Zgodnie z jego treścią weryfikacja zakładanych efektów uczenia się obejmuje:

- badanie sprawdzalności zdefiniowanych efektów uczenia się,
- badanie przejrzystości procedury egzaminacyjnej,
- ocenę czytelności zasad oceniania studentów, w tym egzaminów, prac zaliczeniowych, prac projektowych,
- weryfikację procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych,
- ocenę procedury doboru recenzentów i jakości recenzji,
- ocenę organizacji i przebiegu obrony pracy dyplomowej,
- badanie zasad dokumentowania sposobów weryfikacji efektów uczenia się,
- badanie weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w wyniku odbycia praktyk.

7. *dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego*

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w dużej mierze zależą od formy zajęć. W przypadku wykładów, gdzie mamy do czynienia głównie z efektami w zakresie wiedzy najczęściej stosowane są egzaminy lub kolokwia testowe. Jeżeli chodzi o ćwiczenia, które wpływają przede wszystkim na osiągnięcie efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych stosowane są m.in. testy, prezentacje, referaty. Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie języka obcego następuje na podstawie egzaminu na poziomie B2 na V semestrze studiów. Potwierdzeniem osiągnięcia efektów osiągniętych na praktykach zawodowych są zapisy w dziennikach praktyk. Wreszcie na zakończenie procesu kształcenia student podchodzi do egzaminu dyplomowego będącego potwierdzeniem osiągnięcia wszystkich kierunkowych efektów uczenia się.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Poza tradycyjnymi testami, na zaliczenie ćwiczeń studenci przygotowują często różnego rodzaju referaty i prezentacje. Na zajęciach z zarządzania projektami tworzą projekty zgodne z metodyką PCM składające się z matrycy logicznej, harmonogramu i budżetu.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych

Tematyka prac dyplomowych skupia się najczęściej wokół zagadnień dotyczących funkcjonowania Policji i szeroko pojętej przestępczości. Studenci chętnie podejmują też tematykę związaną z wojskowością i działalnością Państwowej Straży Pożarnej. Tematyka koncentruje się również wokół zarządzania kryzysowego. Zdarza się, że studenci łączą pracę dyplomową z praktyką zawodową pisząc prace przydatne dla jednostki, w której realizują praktykę zawodową.

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych)

Stosowane są następujące sposoby dokumentowania osiągnięcia efektów uczenia się: testy, prezentacje, referaty, prace zaliczeniowe, projekty, wypełnione dzienniki praktyk, protokoły egzaminacyjne i zaliczeniowe, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych.

Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku

Zgodnie z obowiązującą Ustawą Prawo o Szkolnictwie Wyższym uczelnie nie mają już obowiązku samodzielnie monitorować losów absolwentów. Powinny natomiast korzystać z systemu ELA. Na obecną chwilę dla kierunku w systemie figurują jedynie dane za 2018 rok. W momencie zebrania większej ilości danych w systemie, informacje zawarte w raportach z pewnością posłużą uczelni do wyciągania odpowiednich wniosków.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

1. *liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego/artystycznego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja)*

Zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe realizowane są zarówno przez pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, jak i osoby zatrudnione na umowę zlecenie.

Kadrę etatową kierunku stanowią: 2 samodzielnych pracowników nauki, 7 osób ze stopniem naukowym doktora oraz 4 osoby z tytułem zawodowym magistra. W zależności od potrzeb w ramach umowy zlecenia zatrudniani są specjaliści praktycy o wąskich kwalifikacjach zawodowych, których nie posiadają etatowi pracownicy uczelni a które są niezbędne do prawidłowej realizacji procesu kształcenia.

Struktura kwalifikacji, dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe osób zatrudnionych w ramach umowy o pracę przedstawia się w sposób następujący:

prof. dr hab. Jerzy Juchnowski – nauki o polityce i administracji

dr hab. Tadeusz Lebioda – nauki o polityce i administracji

dr Bartłomiej Sipiński – nauki humanistyczne

dr Eugeniusz Śliwiński – nauki humanistyczne

dr inż. Michał Domagałski – nauki o bezpieczeństwie, doświadczenie zawodowe: Policja

dr Ernest Magda – nauki pedagogiczne, doświadczenie zawodowe: Policja

dr Jakub Szynkarek, nauki prawne, doświadczenie zawodowe: prawo

dr Magdalena Kasperska – nauki o polityce i administracji, doświadczenie zawodowe: zarządzanie projektami, przygotowanie do prowadzenia zajęć w j. angielskim (Cambridge Certificate of Proficiency in English)

dr inż. Michał Szaryk – nauki ekonomiczne, doświadczenie zawodowe: biznes

mgr Maciej Kasperski – mgr pedagogiki, doświadczenie zawodowe: Policja,
mgr Marta Mruk – mgr zdrowia publicznego, doświadczenie zawodowe: ochrona zdrowia

Pozostałe osoby regularnie współpracujące z uczelnią:

mgr Natalia Ciesielska – mgr psychologii, doświadczenie zawodowe: Policja,
mgr Roman Krajniak – doświadczenie zawodowe: Wojsko Polskie,
mgr Bartosz Zdęga – doświadczenie zawodowe: Państwowa Straż Pożarna,
mgr Michał Talaga – doświadczenie zawodowe: Służba Więzienna,
mgr Krzysztof Mochalski – doświadczenie zawodowe: edukacja w zakresie sztuk walki
mgr Katarzyna Majerowska – doświadczenie zawodowe: ochrona osób i mienia.

Podręczniki autorstwa kadry, szczegółowy dorobek naukowy, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe nauczycieli zostały wykazane są w formularzach osobowych w załącznikach (cz. III)

Wszyscy pracownicy odbyli szkolenie z zakresy korzystania z platformy MsTeams w celu prowadzenia kształcenia zdalnego w warunkach pandemii Covid-19.

2. *obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera)*

Obsada wybranych zajęć w roku akademickim 2020/21 (całość do wglądu z formularzach poszczególnych osób):

Przedmioty ogólne

prof. dr hab. Jerzy Juchnowski: Wstęp do nauki o państwie i prawie, Polityka bezpieczeństwa, Integracja europejska, Seminarium dyplomowe

dr hab. Tadeusz Lebioda: Międzynarodowe stosunki polityczne, Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE, Metodologia badań w naukach społecznych, Seminarium dyplomowe

dr Bartłomiej Sipiński: Philosophy, Wstęp do etyki

dr Eugeniusz Śliwiński: Historia Europy, Historia wojskowości, Międzynarodowe stosunki wojskowe

dr inż. Michał Domagalski: Teoria bezpieczeństwa, Strategia bezpieczeństwa

dr Ernest Magda: Wprowadzenie do kryminologii i kryminalistyki, Kryminalistyka, Edukacja dla bezpieczeństwa

dr Jakub Szynkarek: Podstawy prawa, przestępczość intelektualna, prawo karne materialna i prawo wykroczeń

dr Magdalena Kasperska: Współczesne problemy bezpieczeństwa w j. angielskim, Tłumaczenia społeczno-polityczne

dr inż. Michał Szaryk: Ekonomia, Organizacja i zarządzanie

Przedmioty prowadzące do osiągnięcia umiejętności praktycznych:

Dr inż. Michał Domagalski: Zasady funkcjonowania jednostek policji, Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscu pełnienia służby oraz podejmowanie interwencji, prognozowania zagrożeń bezpieczeństwa publicznego, Konwojowanie wartości pieniężnych, Systemy teleinformatyczne w zarządzaniu kryzysowym

mgr Maciej Kasperski: Wykonywanie czynności w sprawach o wykroczenia, poszukiwanie osób zaginionych, zwalczanie przestępczości, zasady użycia broni palnej

mgr Marta Mruk: Kwalifikowana pierwsza pomoc

dr Ernest Magda: Sytuacje kryzysowe, patologie społeczne i przestępczość nieletnich, Zarządzanie firmą ochrony osób i mienia, służby informacyjne i porządkowe

mgr Natalia Ciesielska: Psychologia pracy i organizacji

mgr Roman Krajniak: Organizacja i funkcjonowanie centrów zarządzania kryzysowego

mgr Bartosz Zdęga: Ochrona ludności, zarządzanie działaniami ratowniczymi

mgr Michał Talaga: Środki przymusu bezpośredniego, Taktyka i techniki interwencji

mgr Krzysztof Mochalski: Sztuki walki

mgr Katarzyna Majerowska: Wyszkolenie strzeleckie.

3. *łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową*

Osoby, które prowadzą zajęcia na kierunku można podzielić na trzy podstawowe grupy:

-osoby, które łączą działalność dydaktyczną z działalnością naukową na bardzo wysokim poziomie:

prof. dr hab. Jerzy Juchnowski – nauki o polityce i administracji

dr hab. Tadeusz Lebioda – nauki o polityce i administracji

dr Bartłomiej Sipiński – nauki humanistyczne

dr Eugeniusz Śliwiński – nauki humanistyczne

-osoby, które znajdują się na wczesnym lub średnim etapie rozwoju naukowego oraz posiadają doświadczenie zawodowe lub eksperckie w zakresie kierunkowych efektów uczenia się:

dr inż. Michał Domagalski – nauki o bezpieczeństwie, doświadczenie zawodowe: Policja

dr Ernest Magda – nauki pedagogiczne, doświadczenie zawodowe: Policja

dr Jakub Szynek, nauki prawne, doświadczenie zawodowe: prawo

dr Magdalena Kasperska – nauki o polityce i administracji, doświadczenie zawodowe: zarządzanie projektami

dr inż. Michał Szaryk – nauki ekonomiczne: doświadczenie zawodowe: biznes

-osoby, które aktualnie łączą lub łączyły działalność dydaktyczną z działalnością zawodową:

mgr Natalia Ciesielska – doświadczenie zawodowe: Policja,

mgr Roman Krajniak – doświadczenie zawodowe: Wojsko Polskie,

mgr Bartosz Zdęga – doświadczenie zawodowe: Państwowa Straż Pożarna,

mgr Michał Talaga – doświadczenie zawodowe: Służba Więzienna,

mgr Krzysztof Mochalski – doświadczenie zawodowe: edukacja w zakresie sztuk walki

mgr Katarzyna Majerowska – doświadczenie zawodowe: ochrona osób i mienia

mgr Maciej Kasperski – doświadczenie zawodowe: Policja,

mgr Marta Mruk – doświadczenie zawodowe: ochrona zdrowia

4. założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Rekrutacja kadry w przypadku zatrudnienia na umowę o pracę odbywa się zgodnie z prawem, tj. w oparciu o konkursy. W przypadku kierunku bezpieczeństwo narodowe kadra etatowa jest już ustabilizowana od kilku lat. W przypadku umów cywilno-prawnych zatrudniani są często praktycy z instytucji (interesariuszy zewnętrznych), z którymi uczelnia współpracuje w ramach doskonalenia programu kształcenia. Przykładowo zajęcia na kierunku w ramach umowy zlecenia prowadzą:

mgr pplk Roman Krajniak – Wojskowy Komendant Uzupelnień w Lesznie

kpt mgr Michał Talaga – starszy wychowawca Zakład Karny w Rawiczu

kpt mgr Bartosz Zdęga – funkcjonariusz Straży Pożarnej

mgr Katarzyna Majerowska – Agencja Ochrony Osób i Mienia „Glock” w Lesznie

Ocena kadry odbywa się zgodnie z wymogami ustawy, co cztery lata. Uzyskiwane wysokie oceny są brane pod uwagę w procesie udzielania nagród. W przypadku niskich ocen z nauczycielami przeprowadzane są rozmowy dyscyplinujące.

Praca nauczycieli akademickich jest oceniana przez studentów. Ankiety ewaluacyjne są wypełniane przez studentów raz w roku. Uzyskiwane wysokie oceny są brane pod uwagę w procesie udzielania nagród. W przypadku niskich ocen z nauczycielami przeprowadzane są rozmowy dyscyplinujące.

5. system wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

W miarę możliwości budżetowych uczelni, pracownicy biorą udział w szkoleniach czy konferencjach. W aspekcie rozwoju naukowego, należy podkreślić, że zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym uczelnie zawodowe nie mają obowiązku prowadzenia badań naukowych. Zgodnie ze Statutem uczelni, pracownicy zatrudniani są wyłącznie na stanowiskach dydaktycznych, co sprawia, że nie mają oni obowiązku rozwoju badawczego. Niemniej jednak, w miarę możliwości finansowych uczelnia stara się dofinansowywać udział pracowników w konferencjach naukowych, których wynikiem są często publikacje w punktowanych wydawnictwach. Wiele lat temu uczelnia wspólnie z Urzędem Miasta Leszna wypracowała system stypendialny refundujący koszty przewodów doktorskich mieszkańców Leszna, którymi często są właśnie pracownicy uczelni.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

1. stan, nowoczesność, rozmiar i kompleksowość bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatność do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy

Zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe odbywają się przede wszystkim w głównym budynku uczelni oraz salach wykładowych Biblioteki Uczelnianej. Niektóre zajęcia (np. sztuki walki, środki przymusu bezpośredniego, taktyka i techniki interwencji) wymagają także korzystania z sali gimnastycznej, którą uczelnia dysponuje w budynku głównym. Zajęcia dot. technologii informacyjnych lub bezpieczeństwa informatycznego oraz zarządzania projektami są realizowane w laboratoriach komputerowych. Jedynie zajęcia dot. wyszkolenia strzeleckiego nie mogą odbywać się w uczelni. W tej kwestii uczelnię wspiera Agencja Ochrony Osób i Mienia „Glock” w Lesznie, z którą współpraca sięga początków tworzenia kierunku. Agencja

udostępnia swoją strzelnicę w celu realizacji zajęć z wyszkolenia strzeleckiego. Przed wybuchem pandemii Covid-19 JM Rektor wyasygnował pomieszczenie, w którym utworzone zostanie laboratorium kryminalistyczne. Powstania ono w momencie przywrócenia pełnego funkcjonowania uczelni. Aktualnie zamiast takiego laboratorium pełni zakupiona w 2019 roku bogato wyposażona walizka kryminalistyczna, dzięki której studenci mogą uczestniczyć w zajęciach, które pozwalają na wykonywanie czynności zawodowych. Pełen opis bazy dydaktycznej stanowi wymagany załącznik do raportu (cz. III).

2. infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Stricte poza uczelnią prowadzone są w zasadzie wyłącznie zajęcia z wyszkolenia strzeleckiego, które odbywają się na strzelnicy należącej do współpracującej z uczelnią Agencji Ochrony Osób i Mienia „Glock”. Jest to w pełni wyposażona strzelnica, pozwalająca na nabycie przez studentów podstawowych umiejętności z zakresu posługiwania się bronią.

Z kolei na praktykach studenci zapoznawani są w ramach systemów zarządzania kryzysowego z funkcjonującymi teleinformatycznymi systemami zarządzania na poziomie gminy i powiatu w powiązaniu ze szczeblem wojewódzkim. Dotyczy to zarówno posługiwania się łącznością przewodową, bezprzewodową UKF, telefonią komórkową oraz programami informatycznymi dotyczącymi obsługi samych zdarzeń kryzysowych, jak i zarządzania zasobami ludzkimi i materiałowymi w poszczególnych szczeblach samorządów.

Działania te oparte są na systemie wymiany informacji organizowanym na potrzeby zarządzania kryzysowego w dwóch trybach: zwyczajnym i kryzysowym.

O wiele szersze spektrum wiedzy praktycznej oprócz wymienionego wyżej uzyskują studenci praktykujący w jednostkach Policji i Państwowej Straży Pożarnej, którzy zapoznają się z systemem dowodzenia w oparciu o centra służb dyżurnych przystosowanych do obsługi systemu OST-112, przystosowanych do zarządzania siecią telefonii VoIP(ang. *Voice over Internet Protocol*) dla Policji, usług wideotelefonii. Mają także dostęp do różnych zasobów danych, sieci wirtualnej dla Państwowej Straży Pożarnej, sieci wirtualnej dla centrów powiadamiania ratunkowego, do platformy lokalizacyjno-informacyjnej z centralną bazą danych.

Natomiast studenci odbywający praktyki w wojsku, działający w ramach Legii Akademickiej, bądź służąc czynnie w jednostkach wojskowych mają możliwość zapoznania się z elementami używanymi do ewentualnej współpracy wojsk lądowych z jednostkami podległymi MSW dotyczącymi: mobilnych miejsc pracy, wybranych nowoczesnych wozów dowodzenia, wybranych radiostacji oraz radiotelefonów, nowoczesnych systemów dowodzenia.

3. dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych

Studenci mają dostęp do 118 komputerów na 5 laboratoriach komputerowych, 6 komputerów w czytelnicy biblioteki uczelnianej oraz 2 komputerów w “Skrypciarzni” w budynku głównym PWSZ. Wszystkie komputery posiadają dostęp do sieci Internet, pełen pakiet Microsoft Office oraz specjalistyczne oprogramowanie.

Każdy student posiada dostęp do:

- dedykowanego konta e-mail w domenie student.pwsz.edu.pl (poczta studencka),
- platformy USOS

- Web vLAB (wirtualnego laboratorium gdzie prowadzone są zajęcia zdalne z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania)
- Pakietu Office365 w tym Microsoft Teams gdzie prowadzone są zajęcia w formie zdalnej
- platformy Moodle
- dedykowanego systemu zdalnych spotkań <https://meet.pwsz.edu.pl>

4. *udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami,*

Dostępność obiektów infrastruktury technicznej dla studentów z niepełnosprawnościami.

Budynek główny PWSZ Leszno:

- podjazd dla niepełnosprawnych klatka schodowa A
- winda dla niepełnosprawnych
- toalety dla niepełnosprawnych na każdej kondygnacji (oprócz piwnicy)

Budynek auli:

- winda dla niepełnosprawnych
- platforma dla niepełnosprawnych
- toaleta dla niepełnosprawnych na każdej kondygnacji

Budynek biblioteki:

- zjazd dla niepełnosprawnych wejście główne
- winda dla niepełnosprawnych
- toalety dla niepełnosprawnych na każdej kondygnacji

Budynek Domu Studenckiego:

- podjazd dla niepełnosprawnych wejście główne
- winda dla niepełnosprawnych
- toaleta dla niepełnosprawnych z łazienką na parterze.

5. *dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej*

W normalnych warunkach w celu realizacji pracy własnej studenci mają możliwość korzystania z zasobów Biblioteki Uczelnianej, Czytelni oraz zasobów z dostępem zdalnym. Każdy student ma darmowy dostęp do platformy Ms Office, m.in. z takim oprogramowaniem jak MsWord, MsExell, Ms Power Point, MsTeams i inne. Są to najważniejsze narzędzia służące realizacji zadań wynikających z programu studiów. Osoby, które z różnych przyczyn nie mają dostępu do komputera mogą skorzystać z niego w budynku Biblioteki Uczelnianej, w Czytelni oraz w budynku głównym w skrypciarńi. W obecnej sytuacji związanej z pandemią Covid-19 za pomocą oprogramowania MsOffice odbywa się w zasadzie cały tok studiów.

6. *systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostępu do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostępu do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach*

Biblioteka Uczelniana powstała wraz z Uczelnią w 1999 r. Biblioteka dysponuje nowym, powstałym specjalnie na jej potrzeby, budynkiem przy ul. Opalińskich 1, o powierzchni użytkowej 2100 m². Budynek biblioteki jest wyposażony w nowoczesne systemy ochrony przed pożarem, kradzieżą i włamaniem i jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych – posiada podjazd, automatycznie otwierane drzwi wejściowe i windę.

Biblioteka zatrudnia profesjonalną kadre. Obsadę stanowi 9 pracowników merytorycznych, zatrudnionych na 8 etatów. Wszyscy posiadają wykształcenie wyższe bibliotekarskie (kierunkowe lub podyplomowe), 2 osoby legitymują się tytułem doktora nauk humanistycznych i 2 tytułem bibliotekarza dyplomowanego.

Księgozbiór biblioteki ma charakter uniwersalny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb prowadzonych kierunków kształcenia. Oprócz wydawnictw zwartych gromadzone są czasopisma, kasety wideo i magnetofonowe, płyty CD i DVD, kartografia, ikonografia, nuty, normy.

Stan zbiorów Biblioteki Uczelnianej na dzień 31.12.2019 przedstawia tabela:

Rodzaj zbiorów	inwentarz	ilość egz.	wartość
książki	200	58492	1632274,79
kasety magnetofonowe	201	234	7650,77
kasety wideo	202	163	15301,54
CD i CD-ROM	203	1155	46968,62
kartografia	204	202	3949,02
ikonografia	205	220	20555,29
DVD	206	243	17582,5
druki muzyczne	207	77	883,01
normy	208	16	1077,79
	Razem	60 802	1 746 243,33

Ponadto biblioteka gromadzi prace licencjackie, inżynierskie i podyplomowe oraz dokumenty życia społecznego, jak ulotki, plakaty, zaproszenia dotyczące działalności Uczelni itp.

Zbiory powiększają się poprzez kupno, dary i wymianę. W 2019 r. zakupiliśmy 905 jedn. inw. zbiorów na wartość 41 096,11zł., a w ramach darów i wymiany pozyskaliśmy 314 jedn. inw. zbiorów.

Zestawienie ilości egzemplarzy wydawnictw zwartych z poszczególnych dziedzin wiedzy prezentuje Zał. nr 1 (zestawienie nie obejmuje innych kategorii zbiorów np. audiowizualnych czy elektronicznych). Książki przydatne studentom kierunku *Bezpieczeństwo narodowe* klasyfikowane są głównie w działach #Polityka i #Prawo, ale znajdują się również w innych działach stosownie do głównego tematu np. # Filozofia, #Etyka, #Socjologia itd. Wszystkie zbiory są również opatrywane deskryptorami (dawniej hasłami przedmiotowymi) oddającymi ich treść, co umożliwia wyszukanie w katalogu książek dotyczących danego zagadnienia. Katalog obejmuje 100% zbiorów i dostępny jest on-line ze strony biblioteki www.biblioteka.pwsz.edu.pl. W załącznikach w części III zamieszczono przykładowe zestawienie książek z katalogu Opac www z zakresu literatury wymaganej na kierunku *Bezpieczeństwo narodowe*.

Czasopisma

W roku 2020 prenumerujemy 67 tytułów czasopism. Ponadto 13 tytułów otrzymujemy regularnie drogą darów i wymiany (Zał. nr 3).

Na potrzeby kierunku *Bezpieczeństwo narodowe* prenumerowane są czasopisma:

- Kwartalnik Historii Nauki i Techniki
- Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
- Rzeczpospolita

Czasopisma po skompletowaniu rocznika oprawiamy. Inwentarz czasopism obejmujący roczniki czasopism liczył na 31.12.2019 – 1406 wol.

Zbiory on-line

Biblioteka organizuje korzystanie z baz w ramach **Wirtualnej Biblioteki Nauki**, w której skład wchodzi bazy EBSCO, Springer, Elsevier, Web of Knowledge, Willey-Blackwell i SCOPUS. W ramach licencji krajowych WBN dostępnych jest wiele czasopism z zakresu bezpieczeństwa, polityki i prawa.

Biblioteka wykupiła ponadto licencje na użytkowanie bazy informacji prawnej **Lex-Sigma** (3 stanowiska on-line), w ramach której wykupiono również dostęp do kolekcji monografii z zakresu prawa, która obejmuje ponad 1400 tytułów monografii.

Biblioteka wykupuje również corocznie dostęp do książek w czytelni internetowej **IBUK Libra**. W styczniu 2020 r. wykupiliśmy dostęp do ponad 150 publikacji. W związku z sytuacją pandemii w marcu 2020 r. dokupiliśmy dodatkowo ok. 50 tytułów, a w listopadzie 2020 r. kolejnych ponad 180 tytułów. Na koniec 2020 r. studenci mają wraz z publikacjami darmowymi dostęp do ponad 2000 tytułów, w tym ponad 150 tytułów z zakresu historii, polityki, prawa.

Zasoby uzyskane na podstawie licencji dostępne są w całej sieci uczelni (budynek główny, biblioteka, dom studenta). Dostęp do czytelni IBUK dla wszystkich zarejestrowanych użytkowników jest możliwy również po zalogowaniu kodem PIN uzyskanym w bibliotece. Od października 2020 r. studenci i pracownicy PWSZ mogą połączyć się z siecią PWSZ przez serwer proxy i korzystać z zasobów licencjonowanych bez konieczności logowania.

Od 2010 r. Biblioteka jest członkiem projektu **e-Publikacje Nauki Polskiej**, w ramach którego uzyskaliśmy dla Uczelni bezpłatny dostęp do wszystkich publikacji w tym serwisie na stanowiskach komputerowych w Czytelni Ogólnej. Baza e-PNP udostępnia publikacje naukowe wielu szkół wyższych i instytucji naukowych z zakresu różnych dyscyplin naukowych.

Biblioteka Uczelniana opracowuje systematycznie bazę prac licencjackich i dyplomowych studentów PWSZ, która jest dostępna w Czytelni Ogólnej.

W Czytelni Ogólnej dostępny jest terminal umożliwiający korzystanie z zasobów Cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych – **ACADEMICA**.

Na stronie internetowej biblioteki zamieściliśmy zestawienia źródeł informacji dostępnych on-line (bazy danych i czasopisma) dla każdego z kierunków studiów, w tym *bezpieczeństwa narodowego*, wyszukiwarek naukowych oraz bibliotek cyfrowych i agregatorów czasopism.

Komputeryzacja

Biblioteka od początku była skomputeryzowana. W latach 2000-2007 biblioteka użytkowała system komputerowej obsługi biblioteki SOWA. W 2008 r. zakupiono system zabezpieczenia i kontroli zbiorów oparty na technologii RFID oraz zmieniono system obsługi biblioteki na PROLIB, w którym zbiory opracowywane są w międzynarodowym formacie bibliograficznym MARC21. Dzięki zintegrowaniu systemu RFID z systemem komputerowej obsługi biblioteki możliwa jest nie tylko ochrona zbiorów przed nieuprawnionym wyniesieniem z biblioteki, ale również usprawnienie wypożyczeń i zwrotów. Biblioteka została wyposażona w urządzenia samoobsługowe do zwrotu i wypożyczenia książek oraz zestaw (czytnik i palmtop) do kontroli księgozbioru.

Gromadzone przez bibliotekę zbiory ujęte są w katalogu komputerowym. Katalog OPAC WWW w grudniu 2020 r. zastąpi wyszukiwarka multimedialna INTEGRO, która umożliwia przeszukiwanie nie tylko zbiorów biblioteki, ale również oferty dostępnej dla czytelników BU bezpłatnie w czytelni IBUK Libra. Z katalogu można korzystać anonimowo, czytelnicy zapisani do biblioteki, po zalogowaniu, mają dostęp do funkcji obsługi swojego konta w Wypożyczalni: stan bieżący i historia wypożyczeń, rezerwacje wypożyczonych książek, prolongata on-line. System biblioteczny automatycznie wysyła na adresy mailowe czytelników przypomnienia o zbliżającym się terminie zwrotu dokumentów, rozpoczęciu naliczania opłaty za przetrzymanie oraz nadejściu rezerwowanej pozycji.

Biblioteka użykuje 23 komputery. Dla czytelników dostępnych jest 10, w tym 6 z dostępem do Internetu. W całym budynku jest możliwy bezprzewodowy dostęp Wi-Fi do Internetu. Na komputerach w Czytelni Ogólnej czytelnicy mogą edytować teksty - dostępny jest pakiet Microsoft Office (Word, Excel, Power Point itd.). Możliwe jest zapisywanie materiałów na dyskietkach i płytach CD, wydruki (odpłatnie).

Udostępnianie

Zasady korzystania ze zbiorów Biblioteki i świadczonych przez nią usług określa Regulamin korzystania ze zbiorów i usług Biblioteki Uczelnianej wprowadzony Zarządzeniem Rektora Zarządzenia Nr 28/2018 z dnia 17 września 2018 r.

Do korzystania ze zbiorów Biblioteki uprawnieni są:

- pracownicy i studenci PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie,

- inni czytelnicy, którzy ukończyli 16 lat.

Użytkownicy niebędący pracownikami, ani studentami Uczelni mogą korzystać z zasobów biblioteczo-informacyjnych, z zachowaniem wymogu zapewnienia pierwszeństwa społeczności Uczelni, wypożyczanie zbiorów za kaucją.

Biblioteka udostępnia swoje zbiory poprzez :

- korzystanie na miejscu,
- wypożyczanie na zewnątrz,
- wypożyczanie międzybiblioteczne,
- korzystanie z elektronicznych baz danych,
- w formie depozytu jednostkom organizacyjnym Uczelni.

Czytelnicy mogą mieć na swoim koncie jednorazowo:

- nauczyciele akademicy PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie, do 30 książek na 180 dni,
- pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie do 10 książek na 90 dni,
- studenci stacjonarni i niestacjonarni do 10 książek na 30 dni,
- słuchacze studiów podyplomowych PWSZ do 5 książek na 30 dni.
- czytelnicy spoza uczelni do 3 książek na 14 dni (po wpłaceniu kaucji).

W 2019 r. w bibliotece zarejestrowanych było 1106 użytkowników. Liczba odwiedzin wyniosła 7837, wypożyczeń 6172, udostępnień na miejscu 1297.

Od marca do końca października 2020 r. w związku z pandemią Covid-19 Biblioteka Uczelniana była zamknięta dla czytelników. Czytelnicy mogli korzystać wyłącznie ze zbiorów udostępnianych on-line.

Po wprowadzeniu procedur bezpiecznego korzystania z biblioteki w warunkach epidemicznych i wyposażeniu biblioteki w środki ochrony pracowników (rękawiczki, przyłbice, zabezpieczenie z pleksi lady bibliotecznej, płyny do dezynfekcji) biblioteka uruchomiła obsługę czytelników od 21.10.2020. Biblioteka była czynna od wtorku do czwartku oraz w soboty zjazdowe w godz. 10.00 – 15.00. W związku z rezygnacją z wolnego dostępu do zbiorów i zamknięciem czytelnicy uruchomiliśmy nowe usługi „Wypożyczanie na e-mail” i „Skan na e-mail”. Po ogłoszeniu zakazu dla działalności bibliotek zgodnie z zarządzeniem Rady Ministrów biblioteka została ponownie zamknięta od 7-27.11. Od 1.12. studenci ponownie mogą korzystać z wypożyczania, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu wizyty w bibliotece.

W związku z pandemią Covid-19 nie ma obecnie możliwości korzystania z biblioteki na miejscu. Biblioteka udostępnia swoje zbiory prezencyjnie w Czytelnii Ogólnej i Czytelnii Czasopism, które są nieczynne od marca 2020 r. Biblioteka dysponuje ok. 100 miejscami do pracy, w tym 6 stanowiskami komputerowymi z Internetem.

Działalność informacyjna

Strona internetowa Biblioteki Uczelnianej (<http://biblioteka.pwsz.edu.pl>) jest na bieżąco aktualizowanym źródłem informacji o bibliotece, jej zasobach i zasobach sieciowych.

Biblioteka posiada również profil założony w serwisie społecznościowym Facebook <http://www.facebook.com/biblioteka.uczelniana>, za pośrednictwem którego kontaktuje się z czytelnikami.

Biblioteka opracowuje wydawnictwa informacyjne – broszury, informatory o bibliotece oraz zestawienia bibliograficzne, które są dostępne na stronie internetowej biblioteki.

Biblioteka współpracuje z czasopiśmem PWSZ - „Leszczyński Notatnik Akademicki” – gdzie zamieszczane są artykuły o działalności biblioteki oraz stała rubryka „Nasza półka z książkami” – z omówieniami wybranych nowości. Wykazy nowości opracowywane są co miesiąc w układzie działowym i umieszczane na stronie internetowej biblioteki.

Działalność dydaktyczna

Wszyscy studenci I roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych uczestniczą w obowiązkowych zajęciach z „Przysposobienia bibliotecznego” (2 godz. wykładu), których celem jest zapoznanie ich z działalnością Biblioteki Uczelnianej, zasadami korzystania z biblioteki oraz obsługą katalogu komputerowego. Ponadto w ciągu całego roku prowadzony jest indywidualny instruktaż oraz szkolenia zbiorowe w zakresie korzystania z katalogu

komputerowego i baz danych. Opracowujemy materiały ułatwiające korzystanie z biblioteki i zbiorów, które dostępne są na stronie internetowej biblioteki. W 2020 r. opracowano kurs „Przysposobienie biblioteczne” na platformie Moodle PWSZ, aby umożliwić studentom zaliczenie szkolenia bibliotecznego zdalnie.

Działalność popularyzatorska

Biblioteka podejmuje działania propagujące czytelnictwo oraz upowszechniające osiągnięcia nauki, jak wystawy, spotkania z twórcami. W bibliotece działa Galeria „J.A.K.?”.

Wśród ostatnich działań biblioteki można wymienić:

- 24. października 2019 r. oficjalnie została otwarta STREFA RELAKSU. Miejsce wydzielone w części Wypożyczalni, wyposażone w wygodne kanapy i pufy, przeznaczone do odpoczynku i relaksu.
- 10. grudnia 2019 r. odbyło się spotkanie z p. dr hab. Orsolya Falus (University of Dunaujváros) - autorką książki pt. "Szpitalne zakony rycerskie w czasach Arpadów na Węgrzech". W spotkaniu uczestniczyli studenci i pracownicy PWSZ
- 19. grudnia 2019 r. w bibliotece odbyło się spotkanie dla dzieci pracowników naszej uczelni wraz z rodzicami oraz dzieci z Przedszkola Miejskiego Nr 5.
- Wypożyczalnia w ciągu całego roku akademickiego organizuje wystawki tematyczne prezentujące zbiory biblioteki

Biblioteka włącza się aktywnie w działania leszczyńskiego okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich m.in. poprzez uczestnictwo w akcji „Tygodnia Bibliotek”, wyjazdy szkoleniowe, spotkania oraz współpracuje ze studenckimi kołami naukowymi i organizacjami kulturalnymi miasta Leszna.

Współpraca

Studenci PWSZ mogą również korzystać z usług innych leszczyńskich bibliotek. Uczelnia podpisała porozumienia o współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną im. Stanisława Grochowiaka w Lesznie oraz z Publiczną Biblioteką Pedagogiczną w Lesznie.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Grochowiaka jest główną biblioteką publiczną miasta Leszna, w latach 1975-1998 pełniła funkcję biblioteki wojewódzkiej dla województwa leszczyńskiego. Zbiory MBP obejmują ponad 200 tys. jedn. inw. Biblioteka posiada spory zasób literatury popularnonaukowej i naukowej z różnych dziedzin wiedzy. MBP gromadzi i rejestruje książki, czasopisma i artykuły z czasopism dotyczące regionu. Od 2017 r. Biblioteka Uczelniana jest partnerem projektów realizowanych przez MBP dotyczących tworzenia i funkcjonowania Leszczyńskiej Biblioteki Cyfrowej.

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna wchodzi obecnie w skład Ośrodka Kształcenia Ustawicznego Nauczycieli w Lesznie. Posiada bogaty księgozbiór z zakresu pedagogiki, psychologii i socjologii, w niewielkim zakresie również z nauk ścisłych i techniki. Gromadzi przede wszystkim literaturę naukową i popularnonaukową oraz niewielki zasób literatury pięknej i zbiorów specjalnych. Biblioteka ukierunkowuje swoje działania na zaspokajanie potrzeb nauczycieli, kadry pedagogicznej i administracyjnej szkół, osób przygotowujących się do zawodu nauczyciela oraz studentów.

7. sposoby, częstość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

W ostatnich latach biblioteka nie prowadziła badań ankietowych. Czytelnicy kontaktujący się z biblioteką bezpośrednio oraz poprzez komunikację elektroniczną nie wnosili skarg na działania biblioteki. Przedstawiciel studentów jest stałym członkiem Rady Bibliotecznej, która jest organem doradczym Rektora. Studenci podczas posiedzeń Rady pozytywnie oceniali działalność biblioteki.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

1. zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno – gospodarczego odbywa się na wielu płaszczyznach. Jak już zostało podkreślone przed złożeniem wniosku o zgodę na uruchomienie koncepcja kształcenia została skonsultowana z przedstawicielami:

- Komendy Miejskiej Policji w Lesznie,
- Urzędu Miasta Leszna w Lesznie, Wydziału Zarządzania Kryzysowego,
- Agencji Ochrony Osób i Mienia „Glock” w Lesznie.

Grono instytucji, z którymi uczelnia współpracuje w ramach realizacji kształcenia poszerzyło się i aktualnie w ramach kierunku bezpieczeństwo narodowe uczelnia współpracuje już z większą liczbą instytucji.

Ogólnie współpraca ta realizowana jest na dwóch płaszczyznach:

- na płaszczyźnie formalnej – poprzez spotkania Rady Pracodawców, pomoc w organizacji praktyk, zatrudnianie w celu prowadzenia zajęć praktyków na co dzień pracujących w sektorze bezpieczeństwa i ochrony ludności.
- na płaszczyźnie nieformalnej – utrzymywanie bieżących kontaktów i prowadzenie rozmów z wykładowcami-praktykami, którzy sugerują często co można zmienić lub ulepszyć w programie kształcenia.

Należy podkreślić, że z otoczeniem zewnętrznym konsultowane są przede wszystkim praktyczne treści kształcenia, ponieważ właśnie w tym zakresie posiadają oni niezbędną wiedzę i doświadczenie. Jeżeli chodzi o treści kształcenia ścieżki dyplomowania: Przygotowanie do służby w Policji, zostały one wskazane przez Komendę Główną Policji i uczelnia zobowiązała się do ich realizacji w ramach podpisanego porozumienia. W przypadku drugiej ścieżki dyplomowania: Zarządzanie kryzysowe z elementami obronności są one konsultowane z przedstawicielami sektora wojskowości (np. Wojskowa Komenda Uzupelnień w Lesznie) oraz samorządu lokalnego (np. Starostwo Powiatowe we Wschowie, Kościanie, Rawiczu - Wydziały Zarządzania Kryzysowego).

Warto także wspomnieć o udziale uczelni w programie Legia Akademicka.

Jest to uruchomiona przez Ministerstwo Obrony Narodowej inicjatywa skierowana wprawdzie do studentów wszystkich kierunków, jednak cieszy się największym zainteresowaniem wśród studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe. Edukacja wojskowa w ramach Legii Akademickiej obejmuje dwie części szkolenia. Część teoretyczną realizowaną przez uczelnię zgodnie z opracowanym przez Ministra Obrony Narodowej programem szkoleniowym oraz część praktyczną (ćwiczenia wojskowe) organizowaną przez Ministra Obrony Narodowej.

Zarówno zajęcia teoretyczne, jak i praktyczne prowadzone są przez zawodowych żołnierzy, co gwarantuje wysoką wartość merytoryczną przekazywanej studentom wiedzy. Część praktyczna realizowana jest w różnych jednostkach wojskowych w Polsce. Daje ona możliwość nie tylko przeżycia ciekawej przygody, ale także zdobycia pierwszych stopni wojskowych. Ponadto, student otrzymuje wynagrodzenie za każdy dzień ćwiczeń.

Treści kształcenia realizowane w ramach Legii Akademickiej silnie korespondują z kierunkowymi efektami uczenia się.

2. *sposoby, częstość i zakresu monitorowania, ocena i doskonalenie form współpracy i wpływ jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.*

Monitoring oraz ocena współpracy z otoczeniem zewnętrznym są prowadzone na bieżąco. Udoskonalenia programów studiów wynikające z sugestii interesariuszy zewnętrznych są wprowadzane w cyklu rocznym, tj. wdrażane wraz z nowym rokiem akademickim. Bieżąca współpraca jest oceniana bardzo dobrze, a miernikiem zadowolenia z wzajemnej współpracy są wysokie oceny procesu kształcenia wystawiane przez studentów w ankietach ewaluacyjnych oraz w nieformalnych rozmowach. Świadczyć może o tym również fakt, że kierunek po 5 latach wciąż cieszy się dużym zainteresowaniem. Trzeba też podkreślić, że korzyści ze współpracy są obustronne, ponieważ instytucje, z którymi uczelnia współpracuje chętnie przyjmują studentów na praktyki i wysoko oceniają kompetencje studentów.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

1. *rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju*

Współpraca międzynarodowa w małych ośrodkach akademickich jest niestety wciąż dużym wyzwaniem. Od początku funkcjonowania uczelni na studia do uczelni zagranicznych w ramach programu Erasmus wyjechało niewiele osób. Inną sprawą są wyjazdy studentów na praktyki zawodowe lub wyjazdy pracowników, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Od 2001 roku uczelnia bierze udział w programach Socrates/ Erasmus / Erasmus+ w zakresie wymiany studentów i pracowników współpracując aktualnie z ponad dwudziestoma uczelniami zagranicznymi z Europy, Azji, czy Ameryki Północnej. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie należy do czołówki PWSZetek w Polsce jeśli chodzi o wysokość środków pozyskiwanych w ramach Programu Erasmus+ np. przyszlóroczny budżet wyniesie 99.690 € (86,730 00 € KA103 i 12.960,00 € KA107). O wielu lat problemem w całym kraju jest również niski stopień zainteresowania studentów z zachodniej części Europy przyjazdami do Polski, a w szczególności do mniejszych miejscowości. Kierunek bezpieczeństwo narodowe w uczelni jest specyficznym kierunkiem w tym sensie, że przytłaczająca większość studentów od czwartego semestru realizuje program kształcenia oparty na umowie z Komendą Główną Policji, w dużej mierze oparty na polskim prawie karnym, odpowiednik którego trudno jest znaleźć w uczelniach zagranicznych. Kolejną barierą utrudniającą wyjazdy studentów jest fakt, że większość z nich łączy studia z pracą zawodową, a w takim przypadku wyjazd na dłuższy czas jest w zasadzie niemożliwy. Powyższe zdiagnozowane problemy spowodowały, że głównymi celami w aspekcie umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe stały się:

- Cel 1: realizacja wybranych przedmiotów w j. obcym,
- Cel 2: Internationalisation at home – czyli m.in. umożliwienie studentom uczestnictwa w wykładach w języku obcym prowadzonych przez wykładowców przyjeżdżających z uczelni zagranicznych.
- Cel 3: stałe poszukiwanie uczelni partnerskich w celu realizacji różnego typu projektów, nie tylko tradycyjnej semestralnej wymiany studentów, przede wszystkim w środkowej, wschodniej lub południowej części Europy.
- Cel 4: realizacja wyjazdów nauczycieli akademickich w celu realizacji zajęć w uczelniach partnerskich.

2. *aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych,*

Od początku prowadzenia kierunku, oprócz obowiązkowych lektoratów w programie kształcenia znalazły się dwa przedmioty prowadzone w języku angielskim, tj.: Współczesne problemy bezpieczeństwa w j. angielskim oraz tłumaczenia społeczno-polityczne. Od roku akademickiego 2020/21 wprowadzono również wykład z filozofii w j. angielskim. Ponadto, opierając się na wzorcach międzynarodowych, jeżeli chodzi o pokrewne kierunki studiów, przedmioty prowadzone na semestrach od 1 do 3 znajdują swoje odpowiedniki w programach wielu zagranicznych uczelni. Dlatego, w przypadku ewentualnych wyjazdów na semestr studiów, zaliczenie przedmiotów zrealizowanych w uczelniach zagranicznych nie stanowiłoby problemu.

3. *stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny,*

Po ukończeniu szkoły średniej studenci mogą legitymować się poziomem znajomości języka obcego albo na poziomie B1 (w przypadku zdania matury na poziomie podstawowym) albo na poziomie B2 (w przypadku matury na poziomie rozszerzonym). Wyjściowa znajomość języka angielskiego wśród studentów jest na różnym poziomie. Dlatego na początku konieczne jest przeprowadzenie badania znajomości języków obcych na początku studiów. Badania te corocznie udowadniają tezę, że poziom B2 na początku studiów posiada zdecydowana mniejszość osób. Dlatego wszystkie przedmioty, w ramach których nabywane są kompetencje w zakresie języka obcego prowadzone są tak, aby po ukończeniu studiów, każdy student osiągnął poziom B2, co jest weryfikowane egzaminem na 5 semestrze studiów.

4. *skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry*

Pierwszy partner dla kierunku bezpieczeństwo narodowe został pozyskany w 2020 r., a był nim Vasil Levski National Military University Veliko Tarnovo (Bułgaria). Narodowy Uniwersytet Wojskowy im. Wasyla Lewskiego jest narodową akademią wojskową Bułgarii założoną w 1878 r. Od 1958 r. jego siedziba mieści się w Wielkim Tyrnowie. 14 czerwca 2002 r. zreorganizowano strukturę bułgarskich akademii wojskowych: Narodowa Akademia Wojskowa im. Wasyla Lewskiego z siedzibą w Wielkim Tyrnowie inkorporowała akademię artyleryjską (obecnie wydział) w Szumenie i wydział sił powietrznych w Dolnej Mitropolii. Co warto podkreślić w ówczesnym czasie podjęto również decyzję o rozszerzeniu działalności tak, aby mogła ona kształcić specjalistów nie tylko na potrzeby wojska, ale również pozostałych służb mundurowych, czy przemysłu. Kształcenie na bliźniaczych kierunkach jak administracja, ekonomia, czy bezpieczeństwo narodowe zarówno na uczelni w Wielkim Tyrnowie, jak i Lesznie jest z pewnością korzystnym faktorem w kontekście długotrwałej i wielopłaszczyznowej współpracy.

W dokonanych analizach programów studiów uczelni zagranicznych zorientowanych na kształcenie zawodowe (m.in. działających w formie tzw. „uniwersytetów nauk stosowanych”), zauważono, że duży nacisk kładziony jest na kwestie związane z praktycznym przygotowaniem studentów. Wnioski na ten temat zostały uwzględnione podczas opracowywania własnych planu studiów, w którym przedmioty o charakterze praktycznym.

Niestety pandemia koronawirusa mocno ograniczyła mobilności pozyskania kolejnych partnerów z m.in. z krajów nadbałtyckich, czy Czech. Wierzymy jednak, że w nowej perspektywie unijnej na lata 2021-2027 w ramach nowego Programu Erasmus+ będziemy skutecznie aplikować w ramach działania KA131 na tzw. krótką mobilność mieszaną (z ang. Blended Intensive Programme) obejmującą:

- krótki intensywny wspólny program łączący zajęcia on-line z mobilnością tradycyjną,
- krótkoterminowe wyjazdy grupy uczestników (5-30 dni),
- dla minimum 3 uczelni z krajów programu,
- minimum 15 uczestników,
- minimum 3 ECTS dla studentów.

Na maj 2020 planowany był wyjazd koordynatora kierunku dr Magdaleny Kasperskiej do Vasil Levski National Military University Veliko Tarnovo w celu przeprowadzenia zajęć oraz uzgodnienia warunków dalszej współpracy. Z uwagi na wybuch pandemii Covid-19 wyjazd został odwołany. Z uwagi na fakt, że kadra kierunku często realizuje też zajęcia na innych kierunkach, dr Magdalena Kasperska dwukrotnie wzięła udział w wyjeździe STA w celu realizacji zajęć w partnerskiej uczelni ASPIRA College w Chorwacji.

5. *udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku,*

Udział wykładowców zza granicy w prowadzeniu zajęć dla studentów to najmocniejszy aspekt umiędzynarodowienia kształcenia. Korzysta bowiem z tej możliwości najwięcej studentów. Studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe mieli możliwość wzięcia udziału w następujących wykładach:

dr Arafat Mamyrbekov - Shakarim State University of Semey (Kazachstan), kwiecień 2018 r. – wizyta w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) na mocy podpisanej umowy bilateralnej w ramach Programu Erasmus+ działanie KA107,

dr Katalin Kukorelli - University of Dunaújváros (Węgry), październik 2018 r. – wizyta w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) na mocy podpisanej umowy bilateralnej w ramach Programu Erasmus+ działanie KA103,

Bakur Martirosyan – Northern University Yerevan (Armenia), październik 2019 r. – udział w uroczystej inauguracji roku akademickiego 2019/2020 połączony z aktywnym uczestnictwem w ERASMUS+ KA107 International Week oraz prowadzeniem zajęć (mobilność STA) dla studentów Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią.

dr hab. Orsolya Falus - University of Dunaújváros (Węgry), grudzień 2019 r. – wizyta w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) na mocy podpisanej umowy bilateralnej w ramach Programu Erasmus+ działanie KA103

6. *sposobów, częstości i zakresu monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.*

Monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest prowadzony na bieżąco przez powołany Decyzją Dyrektora Instytutu z dnia 4.04.2019 zespół ds. współpracy międzynarodowej.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

1. *dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością*

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego w Lesznie jest otwarta dla wszystkich potencjalnych studentów jak i osób, które już studiują. W związku z czym dostosowuje i ulepsza warunki studiowania osobom z niepełnosprawnościami.

Uczelnia diagnozuje stan i potrzeby w zakresie dostępności dla każdego studenta, likwiduje wszelkie bariery, a w zakresie likwidacji barier architektonicznych uczelnia zastosowała rozwiązania ułatwiające poruszanie się na terenie obiektów.

W ramach polepszania warunków studiowania w PWSZ Fundacja Polska bez barier przeprowadziła audyt, w którym wskazano mocne i słabe strony dostępności i sukcesywnie zgodnie z audytem postępują dalsze udogodnienia.

Kluczowe dla uczelni jest budowanie przyjaznej atmosfery i likwidowanie barier mentalnych wokół osób z niepełnosprawnościami. W tym celu przeprowadzono dla kadry techniczno-administracyjnej – Treningi kompetencji komunikacyjnych.

Uczelnia na bieżąco gromadzi informacje na temat aktualnego stanu dostosowania uczelni pod względem architektonicznym oraz dostępności do zasobów informacyjnych i zajęć dydaktycznych dla studentów ze

specjalnymi potrzebami. Za wszelkie działania wspomagające osoby z niepełnosprawnością odpowiedzialny jest Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych, dr Bożena Roszak.

Wychodząc naprzeciw studentom zatrudnionym bądź pełniącym służbę w formacjach mundurowych, uczelnia prowadzi rekrutację dla osób pracujących. Zajęcia dla tej grupy prowadzone są w godzinach popołudniowych i wieczorowych. Osoby te mogą ubiegać się również o Indywidualną Organizację Studiów.

2. *zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się*

Podstawową zasadą, jaką kierują się władze Instytutu w relacjach ze studentami jest elastyczność. Ma to szczególne znaczenie biorąc pod uwagę różne formy pozauczelnianej działalności studenckiej, m.in. działalność zawodowa, pełnienie służby w formacjach mundurowych, działalność sportowa, działalność w Ochotniczej Straży Pożarnej. Ponadto, czasami studenci podejmują studia na dwóch kierunkach studiów lub znajdują się w trudnej sytuacji losowej lub rodzinnej. Wszystko to sprawia, że godzenie studiów z działalnością pozauczelnianą staje się niełatwym zadaniem. Rolą uczelni w takich przypadkach jest wspierać studenta w możliwie największym stopniu. Wsparcie to przyjmuje m.in. następujące formy:

- Indywidualna Organizacja Studiów,
- grupy dla osób pracujących (zajęcia w godzinach popołudniowych i wieczornych,
- w uzasadnionych przypadkach możliwość zaliczania nieobecności w inny uzgodniony z wykładowcą sposób,
- dodatkowe cotygodniowe konsultacje wykładowców,
- bieżący mailowy kontakt z wykładowcami poza godzinami zajęć i konsultacji.
- stypendia socjalne.

3. *formy wsparcia:*

a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów,

Wsparciem procesu mobilności międzynarodowej na poziomie uczelni zajmuje się Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą a w szczególności Uczelniany Koordynator Programu Erasmus, mgr Mikołaj Zgaiński. W przypadku zainteresowania wyjazdem ze strony studenta podejmuje on wszelkie niezbędne działania w celu organizacji wyjazdu, dba o przekazanie studentowi stypendium, o właściwy przebieg wyjazdu oraz no prawidłowe rozliczenie wyjazdu po powrocie studenta do kraju. Jak dotąd nie doszło do wyjazdu zagranicznego studenta bezpieczeństwa narodowego. Pierwszym krokiem w tym celu miał być wyjazd koordynatora kierunku do partnerskiej uczelni Vasil Levski National Military University Veliko Tarnovo (Bułgaria) w celu przeprowadzenia wykładu oraz omówienia możliwości podejmowania studiów przez studentów. Wyjazd planowany był na maj 2020. Ze względu na wybuch pandemii Covid-19 został on odwołany.

b) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,

Wsparciem studentów we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji zajmuje się Biuro Karier, prowadzone przez pracownika Działu Studiów i Doskonalenia Zawodowego. Do jego zadań należy:

- upowszechnianie banku aktualnych ofert pracy, staży i praktyk pozyskane: od pracodawców, z prasy, z portali internetowych.
- propagowanie informacje o warsztatach, kursach, szkoleniach i studiach podyplomowych oraz innych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
- organizacja warsztatów i szkoleń z zakresu m.in.: skutecznych metod poszukiwania pracy, przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, autoprezentacji, redagowania dokumentów takich jak: CV, list motywacyjny.
- organizacja spotkań z pracodawcami w ramach: targów pracy, prezentacji firm.
- upowszechnianie informacji o aktualnej sytuacji na rynku pracy oraz instytucjach pośrednictwa pracy.

c) aktywność studentów: sportowa, artystyczna, organizacyjna, w zakresie przedsiębiorczości

Od 20 lat na uczelni funkcjonuje Akademicki Związek Sportowy, który osiągnął w tym okresie dziesiątki sukcesów zarówno w sportach indywidualnych jak i drużynowych. Studenci mają możliwość zapisywania się do tej organizacji.

Uczelnia oraz Klub Piłkarski Polonia 1912 Leszno przygotowały wspólny projekt o nazwie „STUDIUM I GRAJ”.

Jest on skierowany do osób chcących podjąć naukę na poziomie studiów wyższych a jednocześnie nadal chcą rozwijać swoją piłkarską karierę.

Projekt zakłada wiele udogodnień oraz atrakcyjnych rozwiązań dla studentów/piłkarzy:

- bogata oferta studiów oferowanych przez PWSZ w Lesznie
- Możliwość trenowania oraz gry w drużynie Stainer Polonii Leszno (IV liga wielkopolska)
- Akademik
- Stypendium sportowe
- Indywidualna organizacja studiów dostosowana do planu treningowego
- Opieka medyczna i fizjoterapeutyczna
- Praca w roli asystenta lub trenera
- Udział w Turniejach AZS
- Udział w obozach sportowych.

Często zdarza się, że studia podejmują osoby, które rozwijają karierę w różnych dyscyplinach sportu, w różnych klubach sportowych. M.in. dla takich osób przeznaczona jest Indywidualna Organizacja Studiów.

W uczelni działa także Grupa Teatralna „LeŻak”. Rozpoczęła swoją działalność w roku akademickim 2006/2007, została założona przez mgr Elżbietę Drygas i mgra Jerzego Hamerskiego, ówczesnych pracowników Instytutu Nauk Edukacyjnych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie. Od roku 2011 opiekunem grupy teatralnej jest jego wychowanka, mgr Małgorzata Siama. Obecnie w „LeŻaku” działają studenci oraz absolwenci naszej uczelni. Od czasu powstania grupy, do dnia dzisiejszego, przez deski teatru przewinęło się ponad osiemdziesięcioro studentów.

Działalność zespołu skoncentrowana jest na szerokiej aktywności artystycznej. Członkowie grupy doskonalą swoje umiejętności poprzez realizację spektakli oraz etud teatralnych (dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych) poruszając przy tym szeroką tematykę. Dzięki temu poprzez systematyczne działania nabywają podstawowe umiejętności i kompetencje do prowadzenia teatralnych grup dziecięcych i młodzieżowych. Oprócz aktywności scenicznej młodzi aktorzy inicjują uczelniane akcje o charakterze artystycznym, które odbywają się w ciągu całego roku akademickiego, należą do nich m.in. „Próby otwarte” z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru, „Warsztaty teatralne” oraz „Konkursy artystyczne”. Aktualnie członkami grupy są studenci różnych kierunków prowadzonych w uczelni.

4. system motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym może otrzymać stypendium Rektora. Zasady jego przyznawania reguluje „Regulamin świadczeń materialnych dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J.A. Komeńskiego w Lesznie” wprowadzony zarządzeniem nr 55/2020 Rektora PWSZ im. J. A. Komeńskiego z dnia 10.09.2020 r. Ponadto w powyższym regulaminie zamieszczono informację, że student wykazujący się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi może również ubiegać się o stypendium ministra. Szczegółowe kryteria i tryb przyznawania oraz sposób wypłacania stypendium ministra regulują odrębne przepisy.

Motywacji studentów do rozwoju naukowego są przewidziane Regulaminem Studiów (Uchwała Senatu nr 14/2019) nagrody i wyróżnienia. Ponadto, Rektor może stosować inne formy wyróżnienia studentów takie jak: wręczanie listów gratulacyjnych, wpisu wyróżnień do indeksu, wpisu do księgi wyróżniających się studentów. Z kolei wyróżniającym się absolwentom może być przyznane wyróżnienie „MAGNA CUM LAUDE”.

Po utworzeniu laboratorium kryminalistycznego, którego organizację zatrzymało pojawienie się pandemii Covid-19 planowane jest powołanie Koła Naukowego „Kryminalistyki”. Na przestrzeni rozwoju kierunku zaobserwowano, że jest to dziedzina wiedzy ciesząca się największym zainteresowaniem studentów. Dlatego można liczyć na dużą aktywność studentów w tym zakresie.

5. *sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej*

Podstawowym narzędziem komunikacji ze studentami jest strona Internetowa uczelni oraz tak powszechne i bliskie młodym ludziom media społecznościowe, typu Facebook i Instagram. Na stronie internetowej uczelni oraz Instytutu zamieszczane są wszelkie niezbędne informacje, regulamin oraz formularze wniosków. W mediach społecznościowych zamieszczane są aktualności dot. pomocy materialnej, np. terminów składania wniosków, informacje o rozstrzygnięciach. Również rolą koordynatora kierunku jest bieżące informowanie studentów o możliwościach stypendialnych.

6. *sposób rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności*

Przyjętą na uczelni praktyką jest, że wszelki skargi i wnioski studenci zgłaszają ustnie lub pisemnie koordynatorowi kierunku, który w zależności od stopnia złożoności problemu stara się go rozwiązać zawsze z korzyścią dla studentów. W przypadku, kiedy rozwiązanie problemu przekracza kompetencje koordynatora, zgłasza on problem ustnie lub pisemnie Dyrektorowi Instytutu. W przypadku, kiedy rozwiązanie problemu przekracza jego kompetencje, zgłasza on problem pisemnie lub ustnie Prorektorowi właściwemu ds. studenckich. Ostatnią instancją w tej hierarchii jest Rektor. Jeżeli student jest niezadowolony z rozstrzygnięcia problemu przez daną instancję, zawsze może odwołać się do instancji wyższej.

7. *zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacje kadry wspierającej proces kształcenia*

Bezpośrednią obsługą studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe zajmuje się sekretariat instytutu. Zatrudnione są w nim dwie osoby o odpowiednich kwalifikacjach oraz wysokiej kulturze osobistej i wieloletnim doświadczeniu na swoim stanowisku. Sekretariat zajmuje się m.in. przyjmowaniem podań, wydawaniem zaświadczeń, dokumentacją procesu kształcenia, bieżącymi kontaktami telefonicznymi i mailowymi ze studentami czy też aktualizacją strony internetowej. Obsługą stypendialną studentów zajmuje się Dział Studiów i Doskonalenia Zawodowego również zatrudniający wykwalifikowany i doświadczony personel.

8. *działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom*

Już na pierwszym semestrze studiów studenci zobowiązani są do uczestnictwa w szkoleniu z zakresu zasad Bezpieczeństwa i higieny pracy. Zaliczenie szkolenia jest niezbędne w celu zaliczenia pierwszego semestru studiów. Jest ono prowadzone przez specjalistę ds. BHP zatrudnionego na uczelni. Wiedza o prawach i obowiązkach studentów przekazywana jest im również w ramach przedmiotu „Podstawy kultury akademickiej”, który wprowadzony został do programów wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na uczelni.

9. współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Na poziomie uczelni powołany został Pełnomocnik Rektora ds. współpracy z samorządem studenckim, który jest swego rodzaju łącznikiem pomiędzy studentami a władzami i wykładowcami. Na poziomie Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią Decyzją Dyrektora Instytutu z dnia 10 października 2019 r. powołana została Rada Studentów. Podstawowym jej zadaniem jest aktywny udział w każdej fazie procesu tworzenia instytutowego produktu edukacyjnego oraz opiniowanie działań i decyzji dotyczących wszelkich aspektów realizowanego procesu dydaktyczno-wychowawczego.

Przewodniczący Samorząd Studenckiego własnoręcznym podpisem akceptuje wszystkie programy studiów, przed zatwierdzeniem ich przez Senat.

10. sposoby, częstość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowanie studentów, jak również ocena kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

System wsparcia studentów jest monitorowany na bieżąco. Na podstawie informacji zbieranych od studentów, wszelkie problemy rozpatrywane są na naradach kierownictwa instytutu. Najczęściej zgłaszane przez studentów prośby dotyczą zmian w planie zajęć lub prośba o pomoc w organizacji praktyk zawodowych. Tego typu problemy są rozwiązywane na poziomie instytutu. Na przestrzeni lat zauważono, że często studenci I roku nie potrafią się znaleźć w rzeczywistości uczelnianej. Na poziomie instytutu koordynator kierunku dba o częste kontakty ze studentami I roku, natomiast na poziomie uczelni decyzją Rektora do programów studiów wszystkich kierunków wprowadzony został przedmiot „Podstawy kultury akademickiej”, który ma na celu dostarczenie studentom wiedzy na temat zasad funkcjonowania w środowisku uczelnianym.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

1. zakres, sposób zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Podstawowym źródłem informacji dla kandydatów na studia w zakresie warunków i kryteriów rekrutacji jest strona internetowa, na której zamieszczane są wszelkie niezbędne informacje. Na stronie internetowej zamieszczane są również programy kształcenia i wszelkie inne niezbędne informacje dla osób już studiujących (m.in. programy studiów, rozkłady zajęć, informacje o warunkach i procedurach przyznawania pomocy materialnej, kontakty do sekretariatu, wykładowców, aktualności dot. procesu kształcenia). Podobne zasady dotyczą Biuletynu Informacji Publicznej, gdzie zamieszczane są informacje wymagane przepisami Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Zarówno strona internetowa, jak i BIP są przystosowane do potrzeb osób niedowidzących i słabowidzących.

2. sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Na poziomie uczelni nadzór nad stroną internetową oraz jej aktualizacją pełni Prorektor ds. nauki i rozwoju. Powołany został także uczelniany zespół ds. promocji powołany Decyzją Dyrektora Instytutu z dnia 1.12.2016. Monitoring zamieszczanych informacji oraz ich aktualności jest jednym z obowiązków zespołu. Na poziomie Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią aktualność zamieszczanych informacji monitorowana jest przez koordynatora kierunku, którego obowiązkiem jest bieżąca kontrola jakości i dostępności wszelkich informacji związanych z programem studiów m.in. poprzez prowadzenie bieżących rozmów ze studentami.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

1. *sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku*

Kierunek bezpieczeństwo narodowe jest prowadzony w Instytucie Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią. Instytutem kieruje Dyrektor dr Przemysław Bartkiewicz, prof. PWSZ, który podlega bezpośrednio pod JM Rektora, dra Janusza Połę, prof. PWSZ. Dyrektor Instytutu sprawuje nadzór administracyjny nad kierunkiem. Z kolei nadzór merytoryczny i organizacyjny sprawuje dr Magdalena Kasperska, koordynator kierunku.

2. *zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów,*

Za projektowanie oraz dokonywanie zmian w programach studiów odpowiedzialny jest Zespół ds. programowych powołany Decyzją Dyrektora Instytutu z dnia 1 marca 2017, w skład którego wchodzi m.in. przedstawiciel Rady Studentów z kierunku Bezpieczeństwo narodowe. Podstawowym zadaniem zespołu jest opracowywanie nowych programów kształcenia lub dokonywanie zmian w już realizowanych programach kształcenia, zgodnie z ustaleniami merytoryczno-metodycznymi przyjętymi w fazie pierwszej. Za projektowanie oraz dokonywanie zmian w programach studiów w aspekcie organizacyjnym odpowiada koordynator kierunku, dr Magdalena Kasperska. Dokonywanie zmian odbywa się w konsultacji z Radą Pracodawców oraz na podstawie analiz sytuacji rynku pracy. Jak dotąd od początku kształcenia dokonano jednej istotnej zmiany w programie studiów. Ostateczny kształt programu jest corocznie zatwierdzany przez Senat.

3. *sposoby i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach*

Monitoring i przegląd programu studiów odbywa się corocznie. Dotyczy on przede wszystkim efektów uczenia się, treści oraz metod osiągania efektów. W związku z faktem, że ścieżka dyplomowania: przygotowanie do służby w Policji jest realizowana na podstawie minimalnych treści kształcenia wskazywanych przez Komendę Główną Policji, konieczne jest sprawdzanie sekwencji przedmiotów i treści kształcenia z wyżej wspomnianymi wymogami KGP. W pozostałych przypadkach podstawowym źródłem informacji na temat konieczności wprowadzenia zmian w programie studiów jest Rada Pracodawców, w skład której wchodzi przedstawiciele różnych sektorów związanych z bezpieczeństwem.

4. *sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów,*

Ewaluacja jakości kształcenia wg opinii studentów, która przeprowadzana jest po zakończeniu przedmiotu (nie rzadziej niż raz w roku akademickim) za pomocą anonimowej ankiety, w której studenci oceniają m.in. czy realizacja przedmiotu pozwalała na osiągnięcie efektów kształcenia zawartych w sylabusie; czy zajęcia odbywały się punktualnie i w pełnym wymiarze godzin, zgodnie z planem studiów; czy była możliwość kontaktu z wykładowcą w czasie ustalonym przez prowadzącego zajęcia; czy ocenianie było zgodne z podanymi kryteriami; czy zajęcia odbywały się w warunkach umożliwiających pełną realizację zakładanych efektów kształcenia (wszyscy studenci otrzymują ankietę). Zbiorcze zestawienie danych, opracowywanych w ramach poszczególnych instytutów, z przeprowadzonych ankiet ewaluacji studentów w formie sprawozdania Dyrektora Instytutu, dotyczącego danego nauczyciela akademickiego, przekazywane jest do Działu Kadr, gdzie jest przechowywane w aktach osobowych pracownika. W przypadku uzyskania przez pracownika sumy punktów 8 i mniej, konieczne jest przeprowadzenie hospitacji.

Analiza i wnioski z przeprowadzonej ankietyzacji są również składową corocznego sprawozdania z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia – Raportu ewaluacji jakości kształcenia w PWSZ w Lesznie.

W roku akademickim 2018/2019 objętych badaniem zostało ok. 57% studentów Uczelni, natomiast w roku akademickim 2019/2020 ze względu na pandemię ok. 30 %. Do końca roku 2020 wprowadzona zostanie ankieta elektroniczna.

5. zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów,

Wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów jest bardzo istotny. Podstawowym impulsem do doskonalenia programu studiów są przede wszystkim głosy pracodawców, nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku oraz studentów. Udział interesariuszy odbywa się w dwóch formach, tj. na drodze formalnej (spotkania Rady Pracodawców, narady zespołowe, narady z nauczycielami) oraz na drodze nieformalnej (rozmowy z nauczycielami oraz studentami). Każdy głos jest rozważany, dyskutowany oraz w miarę możliwości wprowadzany w życie.

6. sposobów wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.

Jak dotąd nie miała miejsca żadna zewnętrzna ocena jakości kształcenia na kierunku. Niemniej jednak wszelkie ewentualne zalecenia, które zostaną sformułowane po ocenie programowej zostaną wdrożone ze skutkiem natychmiastowym.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony <i>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kadra kierunku, która składa się zarówno z osób o wysokim potencjale naukowym, jak i z praktyków posiadających wieloletnie doświadczenie w służbach mundurowych. 2. Silny wymiar praktyczny realizowanych ścieżek dyplomowania 3. Aktywna współpraca z otoczeniem zewnętrznym – m.in. przedstawicielami służb mundurowych 	<p>Słabe strony <i>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najpoważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niechęć studentów do wyjazdów zagranicznych
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse <i>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu uczelni, które mogą stanowić impuls do rozwoju kierunku studiów</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój kształcenia na odległość spowodowany aktualną sytuacją epidemiologiczną w kraju 2. Duża liczba klas mundurowych w szkołach średnich w regionie 	<p>Zagrożenia <i>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kierunku studiów i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niechęć studentów zagranicznych do przyjazdów do małych miejscowości w Polsce 2. Niedostateczny stopień finansowania uczelni zawodowych w zakresie rozwoju naukowego własnej kadry.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

Leszno, dnia 18.12.2020

(miejscowość)